

"HOMIN UKRAINY" weekly
140 Bathurst St. — Toronto, Ont.
Tel. PLaza 4787
AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL
POST OFFICE DEPARTMENT OTTAWA

УКРАЇНСЬКИЙ НЕЗАЛЕЖНИЙ ТИЖНЕВИК

— 28 жовтня, 1950

Toronto, Ont.

October 29, 1950

Vol. III, No 41-42 (76-77)

ЩЕ ОДНА ВЕЛИКА ЖЕРТВА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ ЗА СВОЮ ВОЛЮ

Від Проводу Закордонних Частин Організації Українських Націоналістів прийшло повідомлення, що в бою з російським окупантом загинув Головний Командир Української Повстанської Армії, Член Президії Української Головної Визвольної Ради, Член Бюро Проводу Організації Українських Націоналістів

ГЕНЕРАЛ ТАРАС ЧУПРИНКА

Ближчих інформацій про обставини, серед яких загинув сл. п. Генерал Тарас Чупринка — ще немає. Боротьба УПА в Україні продовжується з непослабленою силою.

Повідомлення про смерть Головного Командира УПА подало агентство Ройтер, відмічуючи, що Генерал Тарас Чупринка, Головний Командир Української Повстанської Армії і провідник збройної революції проти російсько-більшовицького окупанта України, загинув в бою, в часі наступу совєтських поліційних частин на головну квартиру УПА.

Українська еміграція перед обличчям того важкого удару в український визвольний рух повинна об'єднати всі свої зусилля, щоб скріпити допомогу воюючій Україні, яка без огляду на втрати продовжує боротьбу за визволення.

Польський імперіалізм на давніх позиціях

Приїзд польського генерала Андерса на американський континент і його публічні виступи в ряді містечок Канади і США знову видвигнули на порядок дня питання польських східних кордонів. Ген. Андерс дуже виразно і дуже голосно поставив справу польських кордонів: на заході здовж річки Одра — Найса, на сході — кордони з 1939 року.

Коли брати до уваги сучасну міжнародну ситуацію, а передусім ситуацію, в якій знаходиться сама Польща і польський народ, то дійсно важко було вибрати гірший момент для такої політичної декларації і маніфестації, як це зробив ген. Андерс. Польська держава в кордонах російсько-совєтської імперії є сьогодні нічим іншим як слуханим знаряддям Москви, її вірним сателітом, знову ж поляки поза кордонами Польщі, а з ними і ген. Андерс і цілий т.зв. польський лондонський уряд — це звичайна емігрантська, що пробує знайти якийсь шлях до «спільного світу цього» і переконує себе та цілий світ про своє велике значення, про вирішальну роль в боротьбі за визволення своєї батьківщини і т. д. і т. п.

Польський народ душить в обіймах московського полота і в тій ситуації йому доводиться думати вже не про «кresi wschodnie», а про те, як вартувати голе життя, як перетримати грозу. Найбільші зусилля самих тільки поляків не вплинуть на зміну відносин і не врятують їх від загині, якщо спільними зусиллями всіх поневолених Росією народів і вільних ще народів світу не вдасться розторопити гидри московського імперіалізму і вирвати з лабет Москви десятки скривавлених, допированих вже на край пропасти народів східної, центральної і південно-східної Європи і центральної та північної Азії. Сьогодні російський потоп грозить цілому світові, а в Москві вже готують пляни поневолення, чи експлуатації не України, не Польщі, Білорусі, Литви, а Великої Британії, Франції, США. **Справа Польщі сьогодні — це вже внутрішня справа Москви і перед Польщею та ж сама доля, що й народів, раніше включених в московський заг.**

В той час і в такій ситуації нагло лунає голос провідного польського військовика і політика, який не ставить проблеми в площині визволення Польщі з під російської кормиги та зламання російської потуги, отієї основи російського імперіалізму. Цей передовий польський політик і військовик говорить про...

«кresi wschodnie» про «Львів», про «Вільно». Та не тільки це. Він говорить теж про поширення кордонів на захід до Найси і Одри, він хоче включити в ряди польської держави Бреслав, Котбус, Штетін, Данціг — терени де був тільки незначний відсоток поляків і звідки в нищівний спосіб виселено автохтонне населення.

Ген. Андерс мріє про Помьшу вже не з 380 тисячами квадратних кілометрів, він хоче Польщі, що матиме понад 500 тисяч квадратних кілометрів, при чому в тій його Польщі буде коло 20 мільйонів поляків і коло 25 мільйонів українців, білорусів, литовців, німців. Ось якими шляхами прямує ненаситний імперіалізм польських середовищ і які, неспівмірні до своїх сил, завдання становлять вони перед собою.

Перед двома чи трьома роками появилася була в Лондоні, накладом «Звйонзку зем полудново-всходніх», книжка д-ра С. Скішпека п. н. «Українська державницька програма в обличчі дійсності», у якій автор досить основно займається проблемою взаємовідносин між Україною й Польщею. Аргументуючи нібито нереальність українських територіальних претензій, зокрема коли йдеться про західноукраїнські землі, Скішпек м. ін. пише так: «Можемо сміло сказати, що українська територіальна програма в її теперішньому виді не знаходить підтвердження в етнографії тих теренів і є в разючій диспропорції до сил українського народу». На думку Скішпека треба ще додатково коло 25 мільйонів українців, щоб вони могли заселити український етнографічний простір.

Чи цей аргумент не має примінення власне щодо польської сторони з її претензіями? Гадаємо, що так! Чи всі польські територіальні аспірації на простір між Одрою і Збручем, з Бреславом, Львовом, Пінськом, Вільном при коло 40% польського населення не є звичайною металоманією, мріями про «моцарствосць»? Але не в цьому справа. Польські імперіалістичні тенденції та пляни є небезпечні в іншій площині. Їх треба розглядати, як значний удар в єдиний антимосковський і антиімперіалістичний фронт поневолених Росією народів, до яких сьогодні належить теж Польща.

Перед поляками була дилема: або зрезувати зі своїх імперіалістичних зазіхань і включитися в спільний антиросійський фронт під кличем організації східно і централь-

ноєвропейського простору за принципом національних держав, етнографічних кордонів або продовжувати вести власну політику в розріз з усіма іншими народами, точніше в союзі з тими, які погоджуються на польські територіальні претензії.

Поляки вибрали цю другу можливість і поставили себе проти всіх на родів східної і центральної Європи та Азії, життєво заінтересованих в розв'язці т.зв. російського питання. Свою політику будують поляки на правдоподібній інтервенції західних держав в Росію і на їх підтримку при визначуванні польських кордонів. Поляки добре усвідомлюють собі, що справа польського східного кордону сьогодні — це вже не тільки їх справа і тому вже намагаються вести політику так, щоб завчасу на Заході перерішити справу спільних земель в свою користь.

Своїми виступами ген. Андерс явраз підтверджує цю тенденцію, а що більше — цілком недвозначно ставить крапки над «і», коли йдеться про дискусію в справі польсько-українських взаємин. Чи така постановка проблеми під теперішню пору є в інтересі польської визвольної боротьби, дозволяємо собі поважно сумніватися.

З української сторони звернено увагу ген. Андерса на шкідливість його заяв в такій площині і маніфестації польських імперіалістичних плянів. Ми цілком підтримуємо проєкт Українського Конгресового Комітету проти декларативних зазіхань польських імперіалістів під проводом ген. Андерса на українські землі, як теж на землі Білорусі, чи Литви.

Андерс і всі ті польські середовища, які ще сьогодні мріють про Польщу «від моря до моря», повинні пам'ятати, що більше не повто-

риться ситуація з 1918 року і що українські землі очищені теж з тих залишків поляків, які там були. Немає поляків сьогодні ні у Львові, ні у Вильні, ні в Пінську. Нинішній удар на схід може для польських імперіалістів закінчитися тим, що не матимуть не тільки Львова, чи Вильна, але теж втратять землі над Одрою й Найсою. Поляки відомі зі свого мрійництва в політиці і з романтичного підходу до проблем. Все ж таки досвід навіть недавнього минулого, передусім досвід 1939 року і двотижневої війни з німцями повинен був їх дещо навчити. Повинно їх теж було навчити становище до польського питання західних держав, які цілком не брали до уваги польських побажань, ні прохань, а з легким серцем передали польську справу на вирішення... Сталінові.

Польський народ під російською окупацією усвідомлює собі вже не тільки трагізм ситуації, але витягає практичні висновки. Російський терор і визвольна протиросійська боротьба поляків і оусідних народів, яких західні політики віддали в Тегерані, Ялті і Потсдамі на поталу Москві — вказує всім тим народам правильний шлях боротьби і політики. Цього не знає і не хоче знати польська еміграція, яка знову хоче пхнути польський народ в авантюричну війну з Україною, Білоруссю, Литвою.

Надіємося, що цього їй не вдасться зробити, але мусимо бути чуйні й готові здати таке намагання в самому зародку. Про цю нашу готовість повинен пам'ятати ген. Андерс і його середовище. Ми не хочемо ні одного квадратного метра польської етнографічної території, але теж не відступимо ні одного квадратного метра своєї. Не інакше і щодо етнографічної території Білорусі й Литви. Їх теж, ні заманити ні захитати погрозами чи обіцянками, польським імперіалістам не вдасться.

М. Сосновський

ДО НАШИХ ЧИТАЧІВ

Під час друку цього номеру «Гомону України» стався в друкарні нещасливий випадок: полумилась друкарська машина і треба було спинити на чотири дні друк двох часописів — «Гомону України» та «У. Робітника» до часу закінчення кінцевих наплав. Тому просимо вибачення у наших читачів, що даємо це видання спізненим подвійним номером. Перервою в друкуванні слід пояснити теж і різницю в датуванні та номері цього видання.
В-во «ГОМІН УКРАЇНИ»

ЧИ НІМЕЧЧИНА НА ЧЕРЗІ?

Прага — Тут відбулася конференція сателітів Москви під проводом Молотова.

З комунікату довідуємося, що сателіти висувають такий проєкт щодо Німеччини: 1. СССР, В. Британія, Франція і США повинні заявити, що вони є проти ремілітаризації Німеччини, 2. Усунути усі перешкоди на шляху до економічної відбудови Німеччини, 3. Заключити з Німеччиною мировий договір та відтягнути свої окупаційні війська, 4. Дати змогу створити конституційну раду Німеччини, в якій візьмуть участь на паритетних умовах представники Східної і Західної Німеччини. Ця рада покличе до життя тимчасовий німецький «демократичний, миролюбивий і суверенний уряд з'єдиненої Німеччини».

Одночасно совєтський уряд повідомив Зах. потуги, що ніяким чином не стерпить ремілітаризації зах. Німеччини.

УКРАЇНСЬКІ РАДІОПЕРЕДАЧІ АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ

ТОРОНТО — Центральне Бюро Ліги Визволення України розпочало в неділю, 15 жовтня ц. р. пересилати українські радіопередачі англійською мовою в рамках радіопрограми Василя Шарвана з радіостанції в Ніагара Фалс (США). У програмі тих щонедільних радіопередач, що їх редагує Роман Рахманний, є інформація про українців у Канаді й США, про боротьбу українського народу за свою волю, коментарі, огляди преси та добірка українська музика. Спеціальну увагу присвячують в тих радіопередачах підсовєтським проблемам, а зокрема розв'язуванню діяльності комуністів у Канаді та США.

Маєте знайомих американців чи канадців, які цікавляться життям своїх співгромадян, питаннями Європи та боротьбою проти комунізму й російського загарбництва, то поінформуйте їх про цю радіопередачу, що її пересилається кожної неділі від год. 12.30 (в Торонто — 1.30) з радіостанції WHLD, Ніагара Фалс на хвилях 1270.

Новий колоніалізм совєтського зразку

Сан Франціско — Вернувшись із подорожі на острів Вейк, през. Труман виголосив велику промову в Сан Франціско, в тій же залі, де він 5 років тому мав важку промову з нагоди створення Об'єднаних Націй.

В цій промові през. Труман виразно накреслив американську політику в Азії, яка — в основі — залишається без змін, тільки намагання уряду США допомогти азійським народам втримати свою свободу і здобути кращий життєвий стандарт будуть ще більш посилені.

Дальше през. Труман окреслив роль СССР, який постійно перешко-

джує в окріпленні міжнародної співпраці та діяння ООН, а зокрема веде політику «нового колоніалізму» — совєтського зразка» так в Європі, як і в Азії. Однак США готові боротися з усякою агресією та боронити свої свободи. І це мусить усвідомити собі Росія. Від неї залежить сьогодні питання війни й миру і вона може конкретними ділами, а не на словах, доказати свою миролюбивість.

Промову през. Трумана передавали на 26 мовах через 25 найбільш світові радіостанції так, щоб вона дійшла до відома і слухачів унутрі СССР.

ЛІТЕРАТУРА МИСТЕЦТВО НАУКА

Пливемо проти хвиль і вітру

Перша Наукова Конференція НТШ в Канаді є виявом живучості української науки та українців взагалі. Розуміючи її важливість для нашої спільноти в Канаді, даємо можливість зацікавленим читачам з цієї теми працю цієї конференції та з тією метою друкуємо поодинокі звіти (резюме). — РЕД.

ПОГЛЯД НА ЦІЛІСТЬ

3 вересня 1950 року відбулася I Наукова Конференція Канадійського Відділу НТШ в доміві Українського Канадійського Легіону, 362 Квін Ст. В.

О год. 10.30 відкрив Конференцію Голова Канад. Відділу НТШ проф. д-р. Є. Вертипорох і привітав привітаних, що зібралися в числі 60 осіб. Кількома словами згадав він, як члени НТШ, що опинилися в Німеччині, відновили діяльність Товариства в березні 1947 року. Не зважаючи на невідрадні й несприятливі обставини таборового життя, НТШ в Німеччині зараз відновило свою видавничу працю і може — крім інших видань — похвалитися таким значним досягненням, як опрацювання Енциклопедії Українознавства, з якої до тепер вийшло 6 зошитів. Члени НТШ, роз'їхавшись по світі, почали гуртуватися в поодинокі країнах свого замешкання і творити представництва і Відділи НТШ.

Канадійський Відділ НТШ об'єднує на цю пору 11 дійсних, 37 звичайних членів і 1 члена прихильника. Хоч велика більшість членів НТШ не працюють у своєму фаху, а виконують звичайну, тяжку фізичну працю, вони розуміють, що коначним є не попадати в зневіру, а працювати далі науково і передавати свої надбання загальній та заохочувати молодих до праці над собою. З тих міркувань зродилася думка, відбутися Першій Науковій Конференції Канад. Відділу НТШ в Торонті.

Після відкриття д-р Іван Тесля, секретар Канад. Відділу НТШ, відчитав 25 привітів між іншими від експелентів Кир Ізидора Борецького, Централі НТШ, Президії УВАН, Америк. Відділу НТШ, Америк. Відділу НТШ, Австралійського Відділу НТШ, КУК, інших товариств, кіль-

кох часописів і поодиноких визначних осіб.

На бажання більшості учасників Конференції. Президія вважала за доцільне, відбутися усі доповіді — виклади пленарно, тому що учасники були зацікавлені в доповідях обох секцій. Доповіді з Секції Українознавства чергувалися з доповідями Природничої Секції — неначе б то були університетські виклади.

На велике зацікавлення конференцією вказує ще й факт, що рано було 60 слухачів, після обідньої перерви 45 учасників, а при закритті Конференції було 38 осіб.

Наради тривали від год. 10.30 до 2.15 пополуночі і 4.30 до 9.30 вечором. Перед полуднем зроблено спільну знімку учасників Конференції. Підсумки досягнень поодиноких секцій є подані їхніми керівниками: проф. В. Бригдлер — Секція Природнича, д-р Іван Велигорський — Секція Українознавства.

Проф. д-р Є. Вертипорох

ПРИРОДНИЧА СЕКЦІЯ

В Природничій Секції зачитано 7 рефератів, з них 6 самими авторами. З погляду теми було: 3 доповіді з хемії, 2 з медицини, 1 з зоології, 1 з метеорології.

Всі реферати дали доказ, що наші

науковці, не зважаючи на важкі переживання скитальщини та здебільшого несприятливі умовини для власної наукової роботи в новому світі, працюють у своїх ділянках успішно й приносять нові здобутки для української та світової науки. Не менше відрадний також факт, що Конференція згуртувала чисельну аудиторію, яка після тижня важкої праці не тільки слухала, а продовж 10 годин уважно доповідей, але часто брала живу участь у дискусії.

Це зацікавлення науковими питаннями в нашій суспільності поруч відомому, що відбився в численних привітах наших передових усього світу, доказує, що ми не ведемо тільки, але живемо вищим, духовним, інтелектуальним життям.

Усе те наповняє нас радістю, піднімає на дусі та каже дивитися з надією кращого в наше майбутнє.

Проф. д-р В. Бригдлер.

УКРАЇНОЗНАВЧА СЕКЦІЯ

Д-р Іван Велигорський не додає ніяких інших зауваг щодо здобутків I-ої Наукової Конференції і погоджується цілковито з висновками проф. д-ра В. Бригдлера. В Українознавчій Секції зачитано 8 рефератів, з них 5 самими авторами. З погляду тем було три реферати з мовознавства і літератури, 3 з антропогеографії, 1 з педагогіки і 1 інформативного характеру.

(Далі буде)

Так в УССР нищать українських поетів

„БРАТОВИ — КОРЕЙЦЕВИ“

Відомий поет Максим Рильський, за партійним наказом написав вірш „Братови - корейцеві“, в якому розправляється з Уолл - стрітом і Америкою, плямучи її за „агресивну війну“ в Кореї і заповідаючи „перемогу правди“ та „загибель кривди“.

Ще кращий зразок партійнонаказаної творчості в підсоветській Україні маємо у вірші „Із Кремля сонце сходить“.

„Ой, із Кремля сонце сходить, сві-

тить, вигріває,

Дорогий товариш Сталін край

наш оглядає...

Оглядає батько села і сади і ни-

ви:

Як же буде з урожаєм в нашій колективі?

І говорять всі колгоспи: „Наше

слово — діло,

Буде й хліба, буде й м'яса — ви-

ростить зуміли!

Весь народ підносить голос: Но-

ві ді настали.

Хай же світить наше сонце — рід-

ний батько Сталін!“

РІДНА ДИТЯЧА КНИЖКА —

ЗБРОЯ В БОЮ ЗА ДУШУ УКРАЇН-

СЬКОЇ ДИТИНИ! НЕ ЗВОЛІКАЙТЕ,

ЩЕ СЬОГОДНІ ВИШЛИТЬ ПЕРЕД-

ПЛАТУ НА „СВШАН-ЗІЛЛЯ“

„YEVSCHAN - ZILLA“ 217 Dalhousie St.

Toronto, Ont. Canada.

доказує, що зацікавлення математикою переходило пересічні межі.

8. Знання чужих мов і літератур.

Попри те Шевченко студював чужі літератури й за час свого перебування в Петербурзі прочитав він усе важніше з літератури московської, польської, німецької, французької, італійської та англійської. Але щоб могли читати деякі твори в оригіналі, Шевченко вчився й чужих мов.

На першому місці стоїть французька мова. Поміг йому її вивчити його приятель Демський. Поступ був такий великий, що вже в 1840 міг він перекладати з франц. мови. Після смерті Демського Шевченко дістав у спадщину по ньому всі його французькі книжки. З французької літератури згадає Шевченко твори Беранже, А. Дюма, Е. Сю, Бальзака, Барб'є, Пюшара, енциклопедистів і ін.

Можна здогадуватись, що Шевченко знав початки латинської мови, бо в його творчості побудовано біч французьких цитат і латинські. У кожному разі Шевченко добре знав класичну латинську й грецьку літературу. В його творчості знаходимо згадки про Вергілія, Горация, Цезаря, Овідія, Фредра, про Гомерову Одисею та Іліаду, що її брався навіть ілюструвати.

Польської мови навчився Шевченко під час свого перебування в Вільні й Варшаві. Шевченко читав навіть тяжкі філософські твори в польській мові, як от: „Естетика чи істинність пенкне“ Лібелля, Афанаєв - Чужбинський згадає, що Шевченко читав з ним польські поезії Адама Міцкевича, особливо „Дзяди“ і переклад з Байрона: „Пожегнане“. Шевченко знав польських романтиків т. зв. української школи, а саме: вірші Богдана Залеського, повість „Вернигора“ Михайла Чайковського, „Замек Каньовскі“ Северина Голинського й вірші Тимка Падурі. Дуже цікавився Шевченко

З РЕЦЕНЗІЙ

Книжка про найкраще ім'я у світі

(о. Іриней Назарко ЧСВВ: „Марія і ти“, В-во ОО Василян, Торонто).

У наші „підлі і скупі часи“ українська людина, як і взагалі людство, щораз частіше звертається до релігії та до Церкви і там шукає розв'язки важких життєвих питань. Тому не дивно, що сьогодні читаємо і в пресі, слухаємо і на вісних трибунах вислови про „християнство“, християнський світогляд нашої молоді, про Христову науку, яка „ста новітньою основою нашого життя, як одиниці й спільноти“.

Це гаразд, що такий зворот існує. Бо це знак, що ми усвідомлюємо собі недугу, на яку хворіє цілий світ і бачимо шлях рятунку з тієї не дуги, а саме: побудову нашого життя на християнських основах.

Але саме бачення шляху порятунку не рятує нікого, як і деклямування фраз про християнство ще не зводить нас до апостолів своїх переконань. Українська людина й родина мусять жити по-християнськи і тим своїм життям „проповідувати“ християнські ідеї. А для цього потрібні не тільки широкі переконання, але й твердої праці над собою.

Помічимо у цьому ділі завжди є книжка. В нашому випадку — добра книжка. З цього річчя еміграційних видань записуємо одну таку книжку. Одну з кращих. Це — „Марія і ти“. Її автор — відомий на західно - українських областях педагог, проповідник і організатор Марійських дружин о. д-р І. Назарко ЧСВВ.

З поетичної передмови довідуємося про чудесне uzдоровлення молодого монашого кандидата і про його обіцянку: присвятитися славленню імені Марії, Матері Божої. Вислідом обітничі є якраз ця книжка.

На 108 сторінках автор послідовно здійснює свій намір. На тлі картин із життя Марії (від Благовіщення, через Вифлеєм, Голготу, Вифлієм, Воскресіння до Успення) снується золота нитка розважань про таємничі спасіння людства, про вартість чесного життя, про самі основні принципи християнства і про коначність застосувати їх у щоденному житті. Все те підтверджується

численними прикладами з життя української і світової літератури, мистецтва й науки, не згадуючи про багате використання св. Письма.

Цілість робить враження величезної пісні - гимну про шляхетне життя велич терпіння і доброти Марії.

Певно, можна було написати й інакше таку книжку. Напр. в розповідному (історичному) тоні, з відповідним накресленням доби, в якій так безпосередньо і наглядно діяло серед людей Боже Провидіння. Автор вибрав шлях вплетення монологу й розповіді у розважання, що місцями набирає прикмет екстазичної поезії та не залишається без впливу на читача.

Недоліки? Вони теж є, як і в кожному ділі людських рук та умі. В цьому випадку їх треба віднести радше до видавця, як до автора: наша книжка потребувала б кращого виправлення, а правопис так і залишається різномірною. Тому зустрічаємо часто такі слова, як „перевісіви“, „впрост“, „півсмерк“, з промови, або писання чужих імен в роді А. Дірер (повинно бути Дюрер) і ін.

На нашу думку автор повинен був дати деякі пояснення щодо текстів св. Письма, які необізнаного з життям Христа читача можуть вводити в сумнів, як нпр. місце, де говорить про братів Христа (див. стор. 53). Читач може подумати, що це рідні браття, а тимчасом це були тільки свояки (двоюрідні браття).

Усушення тих недоліків напевно причинилося б до легшого сприймання читачем авторських думок.

Однак в цілому вартість книжки значна. Тоді як у чужинців — німців, мадярів і поляків — є багата література на марійську тематику, то в нас ця ділянка світить майже порожнечою. Книжка о. д-ра І. Назарка частинно заповнює ту прогалину. А що найважливіше: у наші „підлі і скупі часи“ вона є цінним посприятелем ховання й самовиховання нашої молоді, яка вважає себе християнською і хоче такою бути.

Роман Рахманний

Д-р Іван Велигорський

Шевченкова освіта

(Продовження)

Оповідуючи про долю Шевченка, Сошенко піддав думку, чи не можна б Шевченка викупити з кріпацтва. Слово впадо в добру пору й перетворилося в діло. Шевченка викуплено з кріпацтва в дні 22. 4. 1838 за стараннями таких людей, як: поет Василь Жуковський, секретар Академії Мистецтв Василь Григорович, президент А. М. Венеціанов, проф. А. М. Карло Брюлов, Євген Гребінка. Шевченка викуплено з кріпацтва за гроші, що їх роздобуто з розпродажі лотерейних квитків на портрет Василя портрет Василя Жуковського, що його намалював Карло Брюлов. Ця обставина й вирішила, що Шевченко присвятився малюванню і був — як кажуть мистецтвознавці — теж і геніальним малюром.

6. В Академії Мистецтв

Як вільна людина Шевченко став студентом Академії Мистецтв у Петербурзі. Тут під проводом професора Карла Брюлова та за допомогою своїх приятелів і знайомих уже в короткому часі набув стільки загальної освіти, що міг вільно обертатися в перших мистецьких і літературних колах північної столиці. З автобіографічної повісті „Мистецтво“ знаємо, з яким захопленням брався Шевченко до систематичних студій, не тільки на полі мистецтва, але й літератури. Шевченко користав з бібліотеки Академії Мистецтв і з приватної Брюлова. В Академії Шевченко студював анатомію, перспективу, історію мистецтва, історію давньої Греції, мітологію й філософію. У тому ж часі Шевченко простудював історію Греції, прочитав Плутарха „Життя давніх греків і римлян“, „Історію хрестонос-

них походів Йосифа Франсуа Мішо, працю Вашингтона Ірвінга „Життя й подорожі Христофора Колумба“, „Подорож молодого Анахарза до Греції“ (про Грецію за часів Перікла) Жана Жака Бартемі, історію римських папів, „Історію Польщі“ Григора Самуеля Бандтке й Йоахіма Лелевеля, вивчав українську історію, етнологію, народні думи й українську усну словесність.

7. Шевченко слухав університетських викладів

Крім викладів у Академії, Шевченко слухав ще й викладів університетських професорів, щоб доповнити своє знання. А саме: Шевченко прослухав повний курс археології проф. Іванішева, тому знав її добре теоретично й практично. Шевченко слухав викладів проф. Куторги з зоології, проф. Буяльського з фізіології й ін. Ходив він на виклади „Вольного Економічного Общества“, де спеціально займався фізикою. Окремо ще вчився Шевченко ботаніки, геології, хемії, психології, географії й математики. Цікавився ще різьбярством і архітектурою і розумівся на граверстві.

Внаслідок його зацікавлення педагогікою було видання книжки п. з. „Южно-руський букварь“. Естетичні присвятив Шевченко багато часу, тому знав її дуже докладно. Знання філософії Фіхте й Гегеля слідно, хоча б, у його „Посланні“ („і я, не я“, що означає протиставлення особи докошишньому світові).

У своєму Щоденнику згадає Шевченко, що одного разу з проф. Кавеліним переговорив усю ніч на теми психології й філософії.

Листувався Шевченко і з проф. математики Остроградським, а це

вча. „Чтенія“ Йосифа Бодяньського, „Богдан Хмельницький“ Миколи Костомарова, „Петро Конашевич-Сагайдачний“, Михайла Максимовича, „Літопис“ Самійла Величка, „Записки о Южной Руси“ Пантелемона Куліша і все, що появилось тоді з-під пера українських істориків і етнологів. Знання історії слідно в історичних поемах, особливо в „Гайдамаках“. Шевченkowski викизали, що Шевченко мав глибоке розуміння і відчуття української історії. Крім цього Шевченко знав українську історію ще й з народних дум.

Очевидно, що Шевченко знав теж усе, що до нього й за його часів появилося з українського письменства. Знав Шевченко не тільки нове, але й старе українське письменство, як нпр. „Слово о полку Ігоревім“. Бо й переспівує з нього такий переклад: „Діада на Каялі“ „Пісня Ярославна“, з вірші „А. О. Козачковському“ згадає Шевченко про українського філософа Григорія Сковороду. Письменником нової доби українського письменства присвячує свої твори, а саме: Є. П. Гребінці — поему „Перебендя“, М. Костомарову — вірні:

Веселе сонечко ховалося
В веселих хмарах весняних...

П. О. Кулішеві — поему „Чернець“, М. Маркевичу — вірні „Бандуристе, орле сизий“.

Деяким українським письменникам ставить Шевченко літературні пам'ятники, міцніший вітер криш, наприклад: На вічну пам'ять Котляревському, Григорієві Квітці Основ'яненкові: „До Основ'яненка“, Марку Венкові: „До Основ'яненка“, Марку Венкові в вірні: „Недавня й поза Ураком блукав і Господа блага“, М. Гоголю в вірні: „За думою душою роєм вилітає“, бувшому кріпаків, описі славному артистові М. С. Щепкину в вірні: „Пустка“ і в поємі „Неофіти“.

(Далі буде)

Протестуємо проти большевицьких методів у Канаді

Провокаційний вибух саморобної бомби в т. зв. Українському Робітничому Домі в Торонті кинув важку тінь на життя канадської спільноти: це ж бо наглядний доказ, що комуністична партія вирішила змінити методи „праці“ й переходить до терористичного чину від попереднього цукування, від звичайних пресових колючок до масової пропаганди комунізму в Канаді.

Звичайно така акція зустрілася з твердою поставою тутешніх українців — давніх поселенців і новоприбулих. Українська преса в Торонті відразу розкрила нове обличчя комуністичної потвори, а КУК — відділ у Торонті влаштував 15 жовтня спеціальне протестатійне віче.

Віче відкрив голова відділу КУК адв. Штокало, а після нього промовляли: п. М. Мазурик, проф. М. Приходько, д-р Бойко. Зміст їхніх промов належно віддають прийняті на вічу однодушно резолюції, що їх подаємо нижче:

Ми українські - канадські громадяни, зібрані на масовому вічу 15 жовтня 1950 року в залі Українського Національного дому в Торонті на заклик нашого відділу Комітету Українців Канади з приводу таємного та досі невідомого поліцією вибуху кустарного виробу бомби в т. зв. Українському Робітничому Домі при вул. 300 Бетпест, та з приводу тієї неоправдані і злобної комуністичної пропаганди, яка складає провину за цей вчинок на цілу групу українських новоприбулих імігрантів, а зокрема на вояків Дивізії „Галичина“, котрих ще в Канаді нема, заявляємо таке:

1. Ми п'ятуємо всякий тероризм, звідки він не походить би, як засіб політичної акції, зокрема в такій країні, як Канада, з широко розвиненим демократичним формами та зразковим правосуддям. Винувник останнього т. зв. бомбового замаху, хто б він не був та з якого середовища не походить би, мусить бути покараний згідно з канадськими законами.

2. Ми п'ятуємо комуністичні наклепи на цілу групу новоприбулих імігрантів, на котрих комуністична злобна пропаганда звалою всю відповідальність за інспірований вчинок тоді, коли ще поліційні чинники не знайшли винуватця, забуваючи свідоми, що в Канаді нема збірної відповідальності, практикованій колись у гітлерівській Німеччині, а постійно в сталінській Росії. Хитро та заздалегідь приготувлена комуністами акція проти новоканадців приводить до згоди, що вибух бомби, як рівнож і сама бомба були спричинені самими комуністами на те, щоб використати цю

Українська молюде Монреалю!
В неділю, 29-го жовтня ц. р. в год. 5 попол. в доміві СУМ, 310 Roy Str. відбудуться
ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ
Спілки Української Молюди в Монреалі.
Просимо Членів-Дорадників та молюде прибути до нас.
Присутність всіх членів обов'язкова.
СУМ в Монреалі

КРАВЕЦЬКА РОБІТНЯ
з відділом хемічного чищення і прасовання
ECONOMY CLEANERS
607 Queen St. W., — Tel: PL 4183
виконує всякі кравецькі мужеські й жіночі рообти. Добрі європейські фавіви. Виконуємо швидко, солідно і дешево.

подію для витворення неприхильної серед канадського громадянства олінії в справі дальшої іміграції до Канади українців, во роже настановлені до комунізму. Цей здогад підтверджує подібна акція комуністів українського походження ще з 1945 року, котрі в 1946 році, координуючи свою дію з подібними заходами Советів на терені Європи проти переміщених осіб, послали окрему делегацію перед Сенатську Комісію в Оттаві для припинення приїзду українських імігрантів, як очевидців і живих свідків комуністичного терору в червоній Росії та окупованій нею Україні.

Ні, це не знімок з фронту в Кореї або розстріляних корейцями американських вояків. Це українці — в'язні, помордовані одиумцями канадських комуністів — агентами МГБ на подвір'ї однієї в'язниці у Львові в червні 1941 р.

3. Ми з погордою опрокидуємо закиди комуністів на вояків української дивізії „Галичина“.

НОЖИЦЯМИ ПО ПРЕСІ

Бомба для скріплення комуністичних сердець

ГОЛОСИ ПРЕСИ ПРО ВИПАДОК З ТЗВ. БОМБОЮ У ТЗВ. УКРАЇНСЬКОМУ РОБІТНИЧОМУ ДОМІ

„НАША МЕТА“

— тижневик у Торонті під датою 14. 10. ц. р. пише:

„Як стверджують найповажніші пресові дискусувачі, в різних краях світу, престиж московського комунізму почав в останньому часі сильно падати серед широких мас і всі зусилля пропагандистської машини Комінформу, щоб цей процес припинити показуються даремними. Люди вже остаточно втомилися вичини московськими брехнями і обіцянками і починають масово одвертатися від комуністичного табору. Канада не становить ніякого винятку від цього оглядом. І тут комунізм починає швидко хилитися до упадку, найкращим доказом чого є хочби немилосердне викидання комуністів і комуністичних прихвостнів з усіх великих робітничих організацій без огляду на їхній зойк і розпуки.

...тому тутешні московські стулайки рішили, що потрібно якогось „фаєрверку“ для розбудження приспаного революційного духа серед рядових баранів й, очевидно, піднесення упадаючої жертвенності на „революційні“ цілі. І в результаті вибухнула гумористична „бомба“, що вибила одну шибу й здерла комусь

личина, уважаючи безпідставні наклепи комуністів проти членів тієї дивізії за продовження постійної акції проти допущення членів дивізії до Канади, посиленої саме тепер, коли канадський уряд вирішив позитивно справу іміграції вояків дивізії до Канади. Справа їх допущення до іміграції була основно і точно розсліджена урядами Вел. Британії і Канади, при чому розсліди обидвох урядів виказали безпідставність всіх комуністичних наклепів на вояків дивізії.

4. Ми закликаємо канадське громадянство вірити своїм урядам, а не комуністичним пропагандистам, діючим за наказами червоної Москви.

5. Ми закликаємо українське громадянство зберегти холонокровність та рівновагу духа і не дати себе спровокувати п'яною комуністичній акції, зверненій проти новоканадців, що на основі своїх власних переживань розкривають правдиве обличчя комунізму.

6. Ми закликаємо відповідні урядові чинники звернути пильну увагу на акцію, ведену комуністами в буд. при 300 Бетпест вул., бо цей будинок є осередком всякого комуністичного руху в Торонті і по суті не є українським, бо стоїть на послугах московського імперіалізму, та є осередком комуністичної підривної роботи, зверненої проти Канади і всього демократичного світу.

З огляду на те, що комуністи в Канаді являються п'ятою колоною московського імперіалізму та є загрозою для нашої країни, зібрані на вічу висловлюють домагання до відповідних урядових чинників поставити комуністичну партію разом з її прибудівками поза законом.

Збори закінчилися відспіванням „Не пора“ і „Ще не вмерла“. Звіти про ці протестатійні збори помістила місцева англомова преса.

шкіру з носа, наглядний доказ, що комуністичним лідерам починає бракувати фантазії.

„УКРАЇНСЬКИЙ РОБІТНИК“

— тижневик у Торонті з'ясовує так цю справу:

„Комунарські вояки, не маючи вже чим дурити своїх поплентачів, придумали хитру штуку. „Ми, товариші, мученики за ідею! Нас переслідують...!“ Отож у задній частині домівки підклали смердючку (англійське радіо й преса підхопили це й писали „бомбу підкинули“), що вибухаючи, більше смороду, як лиха, причинила.

Ця провокація большевицьких поплентачів мала за ціль показати себе аж такими важливими, що на них якась чужа рука виконує бомбові атентати! І далі „миролюбиві“ громадяни тероризуються в їх „власній хаті“.

„THE TELEGRAM“

— щоденник у Торонті в числі за 11. 10. ц. р. пише:

„Роман Рахманний, редактор „Гомону України“, висловив переконання, що цей вибух бомби був ділом комуністів та є частиною їхньої „психологічної війни“ з метою внести замішання й дезінформацію се-

РЕЧІТАЛЬ

в середу 1-го листопада
о год. 8.30 вечором

в MASSEY HALL

світової слави п'яніста

Витовта МАЛЦУЖИНСЬКОГО

БІЛЕТИ в ціні \$1.50, \$2.00, \$2.50 можна набути в касі Месі Гол. Для запевнення собі добрих місць можна замовляти білети листовно.

КОНЦЕРТУЄ: в Гамільтоні 30 жовтня в Savoy Theatre
в Монреалю: 3-го листопада в залі St. Denis
в Кінгстоні: 4-го листопада.

ХОЧЕТЕ СЛУХАТИ ЕВРОПУ?

Заходіть або телефонуйте:

„K O S M O S“ RADIO-TELEVISION Co.

344 BATHURST ST.

TEL.: PL 4114

Виконуємо всякі наприви та переріби

ред публічної олінії. Комуністи хотіли представити в поганому світі новоприбулих, хотіли вмовити в публічну олінію, що, мовляв, ці українці є фашистськими вбивцями тоді як комуністи є добрими демократами. Дальше Р. Рахманний сказав, що не належать до рідкощі такі практики комуністів, які вико-

нують акти насильства на своїх власних членах партії і роблять їх „жертвами“, щоб досягнути в той спосіб бажану мету“.

Подібну нотатку вмістив щоденник „Глоб енд Мейл“, а канадська радіовисільня СБС передала цю олінію по радіо.

У восьму річницю УПА

„В місяці жовтні 1942 р. на Поліссі повстали перші збройні відділи, що дали початок Українській Повстанській Армії.

1) Для зафіксування цього історичного моменту визнається день 14 жовтня 1942 р. днем повстання УПА.

2) Для вшанування цього моменту день 14 жовтня, що збігається з історичним козацьким святом Покрови, вводиться як святковий день УПА“.

З ПОСТАНОВ УГВР.

Перед нами програмка свята Української Повстанської Армії, що відбулося в неділю 15 жовтня ц. р. в залі української православної церкви. В горішній частині першої сторінки великі клічі прийняті Великим Збором ОУН „Воля народам — Воля людині“, що стали основними кличами УПА, програма концерту, а дальше уривки з наказу Головного Командира УПА ген. Т. Чупринки та уривки звернення Краєвого Проводу ОУН.

боротьби УПА по лінії оборони українського народу, послаблення ворожої системи і унеможливлення ворогові опанувати Україну, спеціальній акції зовнішнього-політичного порядку, а зокрема вклад ОУН в розбудову УПА.

Однохвилиною мовчанкою вшановано пам'ять упавших вояків УПА.

З кількома піснями УПА виступив чоловічий хор СУМ під диригуванням п. З. Гнопка. Лірично-драматичний тенор п. В. Тисяк відспівав кілька стрілецьких пісень. Акомпанювала п-і Стефанія Жовнір.

На окреме відмічення заслуговує декорація сцени — робота нашого мистця-графіка п. В. Баляса. Національним гимном закінчено свято.

При тій нагоді слід привітати видання ілюстрованої брошури накладом Центрального Бюро Ліги Визволення України п. з.: „УПА в національно-визвольних змаганнях У-

День 14 жовтня 1950 р. це свято Покрови — восьмі роковини створення УПА. Українська громада м. Торонта вшановує цей день своєю численною участю в академії. Свято організовано заходами Осередку Спілки Української Молюди і Філії Ліги Визволення України. Вступним словом свято відкрив п. В. Безхлібник, підкреслюючи значення революційно збройної боротьби, як рішального фактора у визволенні України і всіх поневолених Московою народів. „Хай живе УПА, хай бореться і хай переможе!“, — закінчив своє слово промовець.

З черги виступив мішаний хор СУМ під диригуванням п. Т. Баюса. Доповідь виголосив п. д-р М. Гута. Він обширно навітлив досягнення

країни“. Всі учасники одержали цю брошуру і тим самим понесено в широкі кола українського та чужинного суспільства друковане слово правди про УПА і її боротьбу. Це вже друге таке видання ЛВУ.

Весь дохід з імпрези призначено Осередком Спілки Української Молюди і Філією ЛВУ на допомогу Українській Повстанській Армії. Це здалекої канадської вільної землі наша моральна і матеріальна поміч Воюючій Батьківщині.

В. Окіпнюк

КУХНЯ НА ПРОДАЖ, ГАЗОВА
РІК УЖИВАНА 206 Beatrice St.

ЧИТАЙТЕ

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ

„ГОМІН УКРАЇНИ“

ВАШІ, без зобов'язання

ВАШІ, без зобов'язання

ВСІ ГРОШІ, які захопите в ім'я, ВАШІ

Toronto Family Clothiers

придбало „ГОРЩИК з ЗОЛОТОМ“ для ВАС

ЩО це таке?, СЛУХАЙТЕ!

Ми маємо в наших склепах велику скляну посуду, таку як на образку, повну 5, 10, 25 і 50 центових монет. Коли Ви в нас купуєте футро чи плащ, мужеське вбрання чи плащ, Ви маєте право запитати Вашу руку в „ГОРЩИК з ЗОЛОТОМ“ і всі гроші, які Ви витягнете, ми врахуємо Вам на conto плати за куплений в нас товар.

Можете купувати на КРЕДИТ, не рахуємо відсотків.

ЗАХОДЬТЕ, кличте Ваших знайомих!

Саме тепер час замовити Ваше мужеське вбрання або плащ.

Для Пань маємо футра, плащі, одяги найновішої моди.

Маємо теж хлоп'ячі одяги, мужеську галантерію, ліжкову постіль тощо.

ЗАХОДЬТЕ, пробуйте СКІЛЬКИ витягнете грошей з „ГОРЩИКА з ЗОЛОТОМ“

TORONTO FAMILY
CLOTHIERS

514 QUEEN ST. W.
— AD 2415

УКРАЇНЬСЬКА КРЕДИТОВА СПІЛКА

запрошує Українське Громадянство

Торонто й околиці відвідатив днях 1, 2 і 3-го листопада 1950 р.
від год. 8—11 веч.

МОДЕРНІ Й НОВОУСТАТКОВАНІ ПРИМІЩЕННЯ СПІЛКИ

в Українському Національному Домі, 297 Каледж.

ДИРЕКЦІЯ

Українське Запозомгове Братство
св. Николая в Канаді
проголосило

ОСІННЮ КАМПАНІЮ
для приєднання нових членів
В рамках цієї кампанії відбудуться рівнож
ОСНОВУЮЧІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ
Відділу Братства в Торонто
12-го листопада ц. р. год. 3-тя
попол. в парохіяльній залі,
276 Бетірт, Торонто, Онг.

Програма зборів обійматиме
крім звичайних точок реферат
Головної Представниці Братства
на Східну Канаду п-і К. Кравс.
В рефераті буде подано звіт
лення з перебігу 9 Конвенції
Братства, яка відбулася у Вінні-
пезі 29—30 липня ц. р.
Всіх Вп. Членів Братства проси-
мо обов'язково прийти.

Всіх Вп. Громадян запрошуємо
взяти численну участь в Зборах
та вписатися в члени Братства.

К. Кравс
Головна Представниця Братства
Св. Николая на Сх. Канаду
104 Marlon, Toronto, Ont.
Ph.: LL 7673

УВАГА! ••• УВАГА!

В неділю, 29 жовтня 1950 р. в
залі Українського Національно-
го Дому, 297 Каледж вул.
буде проведено

ВЕЧІР МОДЕРНОЇ МАГІЇ

Виступатиме ілюзіоніст

І. ПЕРЕПАДЧЕНКО

Побачите перший раз в Торонто
цілий ряд магичних штук найкра-
щої світової магії, ілюзії, мані-
пуляції, метаморфози, жонглю-
вання і т. д. Побачите теж великі
циркові номери індійської та ки-
тайської магії як: 1. Сон жінки
на мечі. 2. Індійська могила. 3.
Скриня смерті. 4. Намет опри-
тиста. 5. Китайська сковорода.
6. Китайські рижові миски. 7. Ріг
індійського вола і т. д.

Вечір проходитиме з науковими
поясненнями.

Програмки до набуття в неділю
від 7.30, а
початок 8.30 вечором.

ПЕРЕСУВНИЙ ТЕАТР ІЛЮЗІЙ

SAFE INC.

**1410 Stanley St.
Montreal, Que.**

ПОРУЧАЄМО наші добревідомі швидкі посилки до Німеччини
ПОРУЧАЄМО наші добревідомі швидкі посилки
КАРІТАС "С" \$11.25
СМАЛЕЦЬ (10 фунтів) \$ 5.00
до Німеччини та Австрії
Доставка в часі одного тижня, за посередництвом наших роз-
дільних осередків.
Жадайте наших цінників.

"СПЕЦІАЛЬНІ МОНТРЕАЛЬСЬКІ ПАКЕТИ КАВИ"

№ 101 — 5 фунтів паленої зернистої кави „Стандарт Бленд“ \$6.50
№ 102 — 5 фунтів паленої зернистої кави „Лондон Гавз“ \$7.00
№ 103 — 5 фунтів „Лондон Гавз“ кави, меленої в пушках \$7.75
включно з усіма коштами, за виїмком мита, якщо таке є.
Звичайно мита не платите, якщо висилаєте одну п'ятьфунтову
пачку раз в місяць для одної родини.
Висилаємо в Вашім імені через канадійську поштову службу.
Поштові посвідчення висилки пересилаємо Вам.

ДЛЯ ВАШОГО ВЛАСНОГО ВЖИТКУ !!!

Спродаджені швейцарські годинники —
Далеко нижчі ціни ніж в склепі!
Доставляємо до кожного місця в Канаді, без дочислювання
коштів пересилки.
На бажання висилаємо ілюстровані каталоги.

ПЕРЕСИЛАЙТЕ ЗАВЧАСУ ВАШІ РІЗДВЯНІ ЗАМОВЛЕННЯ!!!

Empire Oil Burner and Electrical Appliances Co. 328 Queen St. W. Toronto Ont.

Вставляє нові й переробляє та направляє старі оливні опалювачі (oil burners), проводить електрич-
ну інсталяцію, виконує всякі електричні і плумберські напрари й поручає свій склеп з всякими електрич-
ними машинами й приладами (пральні, машини, льодівні, рефріджератори, кухні, радіа, начиння, тощо)

ЗА ГОТІВКУ Й НА СПЛАТИ!

EMPIRE OIL BURNER & ELECTRICAL APPLIANCES Co. — 328 Queen St. W. Toronto, Ont. — Tel.: AD 4365

Royce Radio & Furniture Co. КУХНІ

Gurney

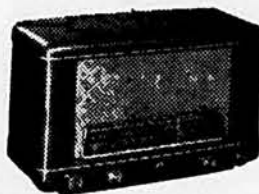
ЕЛЕКТРИЧНІ,
ВУГЛЕВІ
або ГАЗОВІ
\$89.50

від
Пишіть,
замовляйте телефоном.

Рідка нагода набути по знижених цінах і на догідні спла-
ти **ХАТНЕ УМЕБЛЬОВАННЯ** та **ЕЛЕКТРИЧНЕ ПРИЛАД-
ДЯ**. Мала вплата готівкою.

\$74.50

\$179

\$259

пишіть, замовляйте телефоном, заходьте:
ROYCE RADIO & FURNITURE COMPANY
1529 DUPONT ST. W.

телефонуйте по наше авто; привозимо й відвозимо без обов'язку купна.

ЛЕВ ДОПТА
ВЛАСНИК

Тел.: LL 0175

ПРАЦЮЙТЕ Й ШАДІТЬ поки
Ви ще молоді й здорові.

Навіть при найменших заробіт-
ках Ви можете цілковито забез-
печити матеріально себе й свою
рідню, коли відложите по кілька
сотиків денно і даєте їх на жит-
тєве забезпечення в найстаршій
і безконкуренційній українській
життєво-обезпеченевій установі
в Канаді, це є:

**УКРАЇНСЬКОМУ ЗАПОМОГО-
ВОМУ БРАТСТВІ Св. НИКОЛАЯ**

За інформаціями просимо звер-
татися на адресу Централі Брат-
ства:

UKR. MUT. BEN. Ass'n of
St. NICHOLAS of CANADA,
804 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

чи поодиноких Відділів у своїй
місцевості, або до Генеральних
Репрезентантів на Східну Канаду
п. К. Кравс, а на Західну п. К.
Мигала.

НА ПРОДАЖ нерухомість, два
склепи, 9 кімнат над склепами, га-
раж. 400 дол. місячного доходу.
Голоситися —
768 Queen St. W. — WA 5534

НАГОДА НА ЦІЛЕ ЖИТТЯ!!!

Тютюневий і конфекційний склеп,
з повним вибором приборів до ку-
рення, журналів, газет, шкіряних
товарів, перфумерії.

Позаду склепу є 4-кімнатне меш-
кання з модерною кухнею. Окремий
вхід. Довгий час винайму (ліз),
низький рент. Причина продажі —
старість. Маєте нагоду зробити гро-
ші. Інформуйтеся у власника тел.:
WA 4283 між 7—8 вечором.

МОЖНА КУПИТИ 20% УДІЛ
у фабриці дверей та вікон за
2.000 дол.

Власник уділу може працювати,
як хоче, сам у фабриці за плат-
нею 75.00 — 100.00 дол. тижнево
Голоситися KE 8000 від 6-ої веч.

КАТАЛОГИ НА 1951 РІК

- 1) Книжок, музичних інструмен-
тів, гармоній, театральних
підручників, ниток до виши-
вання, канви і т. п.
- 2) Каталог грамофонів та грамо-
фових плит різних націй.
- 3) Каталог найновіших стінних
календарів.

Пишіть до нас, якого каталога
бажаєте, а такий вишлеться
безплатно.

UKRAINIAN BOOK STORE
10348-101 St., Edmonton, Alta, Canada

РОДИНА, чотири дорослі особи,
всі працюють — шукає мешкання
(дві кімнати й кухня), неумеблєва-
ні. Можливо на Вест Торонто. Зго-
лошення слати до „Гомін України“.

„ЕВРОПА“ ФОТО-СТУДІЮ
615 QUEEN ST. W. — WA 6849

Наша спеціальність:
весільні знімки, —
в студію, в церкві, в залі
портрети, родинні групи,
бенкети.
Робота першорядна.

НАПРАВЛЯЄ — ПРОДАЄ:
годинники, перстені, біжутерію

І. Кудловський
Український годинникар
932 Dundas St. W., Toronto — PL 2124

„ГОМІН УКРАЇНИ“ — тижневик. Видає Видавничі Спілка „Гомін України“ з
обм. пор. Редагує КОЛЕГІЯ. Складання кожного чергового числа закінчується
в понеділок, дописи і оголошення до кожного чергового числа приймається
до суботи включно. Редакція не звертає надісланих матеріалів і застерігає собі
право їх скорочувати і справляти. Статті підписані прізвиськом, чи ініціалами автора
не є колючим висловом становля редакції. За зміст оголошень редакція не від-
повідає.
УМОВИ ПЕРЕПЛАТИ: Канада і США: на рік — 3.00, на півроку — 1.75,
квартально — 1.00. За кордоном: на рік — 3.50, на півроку — 2.00, кварталю — 1.25
„ГОМІН УКРАЇНИ“ — ukrainian weekly. Published every Saturday by
„Homyn' Ukrainy“ (Ukrainian Echo), Publishing Co. Ltd. in Toronto, Ont.
Edited by Editorial Board. Subscription rates: Canada & USA: per year —
\$3.00, per six months — \$2.00, per three months — \$1.00. Foreign rates:

per year — \$3.50, per six months — \$2.00, per three months — \$1.25
ЗАКОРДОННІ ПРЕДСТАВНИЦТВА „ГОМОНУ УКРАЇНИ“:
1. АНГЛІЯ: Книгарня Союзу Українців Британії. Умови переплати: на рік —
1 фунт, на півроку — 12 шил.
Association of Ukrainians in Great Britain Ltd., Booksellers & Pub-
lishing Dept. 49 Linden Gardens, London W. 2.
2. АВСТРАЛІЯ: п. Василь Шевченко. Умови переплати: на рік — 1 фунт,
на півроку — 12 шил. Гроші і замовлення слати:
V. Shevchenko, Boyland Ave., Coopers Plain, Brisbane, Q-land, Australia
3. БЕЛЬГІЯ: п. Володимир Макар. Умови переплати: на рік місяці — 60 бельг
франків, на шість місяців — 100 бельг. франків, на рік — 180 бельг. франків
7, rue Gulmard, Bruxelles 4, Belgique.
4. АРГЕНТИНА: п. Микола Демисюк. Умови переплати: на рік — 25 арг.

пезів, на півроку — 13 пезів, на три місяці — 6.50 пезів: Число — 50 пезів
Calle Surapallique 790 Buenos Aires, Argentina.
5. ШВЕДЦІЯ: Українська Громада. Умови переплати: на рік — 11 шведських
корон, на півроку — 6 шил, кор Ukrainska Salskapet, Box 32, Stockholm 1
Гроші слати Postgiro 259380, Stockholm
Цінник оголошень: 1 цаль в одній колонці — \$1.20, 1 сторінка (за винят-
ком сторінки 1) — \$100.00, 1/2 сторінки — \$55.00, 1/4 сторінки — \$30.00
Оголошення менші як 1 цаль рахуються 18¢ за рядок: Дрібні оголошення по-
міщуються за попереднім вплатам належності: За постійні оголошення
опуст відповідно до умови:
Advertising rates: 1 page (except page 1st) — \$100.00, 1/2 page —
\$55.00, 1/4 page — \$30.00, per inch — \$1.20, per agate line — \$0.00

По цей бік Рубікону

Розмови і писання про війну набули в останніх тижнях дедалі більш конкретних форм і змісту. Виступи Москви проти англо-американців у справі Триєсту, відновлення російських претензій до Дарданельських проток і систематична акція ліквідування інформаційних станиць Америки в Румунії, Польщі, Болгарії й Чехословаччині тільки створили відповідну гарячу атмосферу для „балтійського інциденту“. В ньому загинуло 10 американських літунів, а шведські риболови вилловлюють з морських хвиль щораз нові рештки з розтороженого американського літака.

Щоправда міністер закордонних справ США, Ачесон, назвав теперішню міжнародну ситуацію „дуже серйозною та напруженою, але не такою, що веде безпосередньо до збройного конфлікту“. Це отже не тільки признає, що теперішні дипломати і державні мужи відзначаються, так сказати б, „грубошою шкірою“ і є менше вразливі на різні престижні справи, які у попередню му, 19-ому, столітті напевно довели б до негайного вибуху війни; заявляючи Ачесон є теж і виявом теперішнього переконання Вашингтону: Советський Союз є готовий до континентальної війни, але не є спроможний вести міжконтинентальну війну.

Тобто — розпоряджає найбільшою і найкраще озброєною армією, але не в стані (принаймні тепер) розпочати війну проти США і вести її на американській території.

Таке розумування спирається на факти: залізнична й автомобільна мережа доріг СРСР є невисхідна, а морський транспорт знаходиться в далеко гіршому стані. Під час війни знищено чотири основні суднобудівельні заводи, 1400 морських і 4280 річних суден. Треба кидати роки, щоб надолужити втрачене. Підводна флотія СРСР є гризна, а 39 тисяч літаків можуть тільки в одній акції перевезти 100 тисяч парашутистів. 400 бомбовозів (зразка Б-29) можуть засипати бомбами американські міста та промислові центри, але — такий випадок був би самогубством. Советські літаки не могли б повернутись назад до своїх баз, бо засяг їхній є ще малий на такі простори.

Відвратно беручи, США є спроможні збомбити всяке місце в СРСР а їх транспортні засоби й продукції можуть вилетіти на цю пору далеко більші, як Советського Союзу.

Ми згрубували накреслили погляди американських політичних і військових кіл на теперішню ситуацію в світі. Можна сказати — вони є оптимістичні. Але у теперішній боротьбі проти комунізму й більшовизму існують ще такі елементи, яких ні змирити, ні звикати, ані не схопити в якесь число. Тепер бо не досить усвідомити собі мілітарну силу противника і свою, але й конкретно треба взяти до уваги внутрішню силу власного суспільства, його відпорність на ділянку ворога та врешті дати собі відповідь, чи власне суспільство розпоряджає такими великими й шляхетними ідеями, що за них воно воюватиме і терпітиме всі страхоття модерної війни.

Большевицький режим у советській імперії безперечно гнобить своїх громадян, а Росія, як така, експлуатує кільканадцять народів. Але той же режим постійно видає перед своїми підвладними ідеал „комуністичного раю“ та водночас згиджує все, що є поза межами СРСР. Ціле виховання в СРСР спрямоване на виховання людини, яка повинна знищити оточуючий його світ в ім'я майбутнього. Це діявольський потужний плян, що повинен допровадити до запанування Росії на цілому світі, до встановлення „російського миру“ („пакс руссіка“) на цілій земній кулі.

Можна сперечатися про можливість цього, але це нікого не звільняє від застави: що протиставити цьому плянові демократичний світ, а перш за все Америка, яка „стоїть між Кремлем та здійсненням його плянів“?

Згадуваний вище мін. Ачесон вимагає, щоб „американський народ (у цій боротьбі — РР) мав абсолютну віру в свободу та бажання боронити їх у своїй та інших країнах світу...“ А далі — „народ повинен вести пропаганду цієї віри серед інших народів“.

Ці вимоги зовсім слушні, але — як є на ділі?

З усіх протикомуністичних процесів у США бачимо, що комуністична ідеологія глибоко проникла в зміцнелізоване американське суспільство та створила пригожий ґрунт для комуністичної п'ятої колони. Афера Гісса виявила, що агенти Москви посідають навіть по найвищі державні пости, а особливо в міністерстві оборони, інформації та закордонних справ. Тепер же ведеться розслідування справи Леттимова, спеціаліста в далеко-східних справах. Сенатор Мек Карті називає його „агентом Москви“, а ці твердження підтримує кол. редактор комуністичного „Дейлі Воркера“ Бундз, що зірвав з компартією. Він свідчить, що Леттимова надавав напрямку до американської політики в Азії та є глибокопателем національного Китаю; все — згідно з потребами Москви.

В свою чергу Леттимова боронить себе свідченням колишнього ген. секретаря американської компартії Ерл Бравдера, якого усунуто з компартії. Той відбілює Леттимова, кажучи, що власне Леттимова є ворогом комуністів, а в державному департаменті „взагалі немає ніяких комуністів“.

Отже цікаве явище: комуністичну роботу в США розкривають тільки ті нечисленні одиниці, які мали відвагу порвати з комуністичною партією та ідеологією. Хто був усунутий з партії за „ухил“, той мовчить або виступає в обороні комуністів. Випадок з Бравдером не єдиний, але він характеристичний тимбільше, що одночасно комуністичний „Дейлі Воркер“ називає Бравдера „регентом і вислужником капіталістів“, хоча Бравдер є явним комуністом.

Про що отже йдеться комуністам? Йдеться про дезінформацію американського суспільства, про викликання недовіри до всього: до по-

одиноких громадян США і до всяких закидів комуністам.

Ми схилили думати, що в США на цю пору власне панує стан незорієнтованості суспільства щодо справжньої загрози з боку комуністів — агентів Москви, стан недовіри до співгромадян та водночас сумнів у правдивість обвинувачень в сторону большевицької Росії та її агентів. А це вже найбільше лихо для народу, який має такого небезпечного ворога, як Москва, що якраз бажає викликати хаос у лавах заатакованої нею країни.

Не тільки робота комуністичних агентів спричинює дезінформацію серед американського суспільства. Брак реального пляну та позитивних і шляхетних ідей, брак одностайної політичної лінії супроти Москви — виконують теж свій нищівний вплив у цьому напрямі.

У всіх виступах американських політиків і військовиків говорилось тільки про Росію, російський народ, та прихильність США до Росії а про мовчувано і промовчується народи, закріпощені в советській імперії. В останній промові Ачесона зустрічаємо зміну, але яку! Ачесон вживає тільки окреслення „Советський Союз“. Російські газети на еміграції підкреслюють радісно факт, що Ачесон „ні разу не вжив окреслення — советська Росія — та навіть комунізм називає „советським комунізмом“.

Цей приклад говорить проречиво про шукання Вашингтону за найбільш відповідною формулою підходу до справ Східної Європи. Внаслідок того безплідного шукання і хиткості Вашингтон є схильний слухати підшептів не тільки російських емігрантських керенщиків, але на віть всяких леттимова, що обережно, але безупинно і з науковою ерудицією підсунувають йому концепції, корисні тільки для Росії; байдуже — білої чи червоної.

Для повноти картини треба конче не згадати і ті кола в США, що ставляться критично до попередньої американської політики. Це перш за все республіканці й деякі демократи. З останніх — найбільш замітними є представники США на Далекому

Сході, які допустили до загибелі національного Китаю, а сьогодні закликають до негайної зміни американської політики в Азії.

Але всі вони радше бачать скрутку американську ситуацію „в холодній війні“ і тільки дошукуються причин: чому Америка прогнала мир, виправши світову війну? І знову: на це знаходять відповідь „експертів“, які твердять, мовляв, треба було робити висадку не у Франції, але іти походом на Бельград — Варшаву, і не допустити росіян до опанування Польщі, Румунії, Мадящини і ЧСР, та подиктувати їй „тривалий мир“.

Автори такого „миру“ промовчують, що вони залишили б російську імперію цілою та дозволили б Москві гнобити поневолені народи й готуватись до „світової революції“.

Тільки побіжно розглянувши внутрішню ситуацію в США, а радше діяння п'ятої колони та хибні концепції американських політиків, мусимо сказати, що на цьому відтинку Америка найбільш вразлива. Американський народ ще не усвідомив собі цілої грози, що наближається з Москви та не приступив до ґрунтовного очищення себе від агентурних елементів.

З другого боку американський народ ще не бачить, що його політичні живуть у минулому і ставлять йому перед очі відсталі ідеї, ідеї співжиття з російським імперіалізмом, співпраці й торгівлі з рабівласницькою Росією в ім'я тільки спокою та кращого життєвого стандарту.

Важко подумати, щоб такі ідеї змогли згодом потягнути до бою американські маси, коли прийдеся перейти Рубікон та кинути все на одну карту. А пора вже недалека. Ген. Маршалл зовсім правильно остерігав американський конгрес: „Кості до гри вже кинено. Якщо ми не виграємо, тоді всі наші економічні й військові зусилля будуть даремні“.

Щоб її виграти, США мусять негайно зміцнити свій внутрішній фронт, заборонивши всяку комуністичну діяльність, та — змінити свою зовнішню політику, поставивши все на карту визволення поневолених Росією народів.

Бо по тім боці Рубікону може бути запізно. Роман Рахманний.

СЬОГОДНІ В ЧИСЛІ ЧИТАЄМО:

— Чи є двобода від страху (стор. 3); Бат'ко (стор. 4); Весна в Торонті (стор. 7); Найбільша поразка Москви (стор. 3); Стромболі (стор. 4); За який спільний фронт? (стор. 2); Про все і звідує (стор. 5); Запит НУК-ові (стор. 2)

ЗУДАР З ПОЛІЩЕЮ В ПІВД. АФРИЦІ

Йоганесбург — В Півд. Африці уряд заборонив першотравневий похід, а комуністи пробували викликати страйк на знак протесту. Більш як 2 тисячі поліцаїв продовж 24 годин патрулювали на вулицях міст, щоб охоронити робітників, які йшли до праці. Коли заворушення поширились на всі околиці, замешкані місцевим населенням, треба було вжити військових відділів для встановлення порядку. В сутичках з поліцією вбито 18 негрів — комуністів.

ПРОПОНУЮТЬ РЕОРГАНІЗУВАТИ ОБ'ЄДНАНІ НАЦІЇ

Нью Йорк — Герберт Гувер, кол. президент США запропонував зреорганізувати ООН без комуністичних країн. Промовляючи на зібранні американських видавців, Гувер закликав до мобілізації проти поліційних держав, невілліництва та червоного імперіалізму. Якщо теперішня організація ООН виявляється непрактичною, то зорганізуємо новий об'єднаний фронт з тих народів, які обстоюють релігію, свободу й мораль, а є проти комунізму — сказав Гувер.

ПІВДЕННА АФРИКА ЗАБОРОНИТЬ КОМУНІСТИЧНУ ПАРТІЮ

Каптові — Уряд Південної Африканської унії вимагатиме цього тижня від парламенту спеціальних повноважень для заборони комуністичної діяльності та партії. Міністр господарки, Ерік Лов, заявив, що урядові заходять в цю справу бурхливі гострі.

Перш за все буне заборонено всякі зібрання, організовані комуністами або їхніми поплентачами, з метою підірвати спокій і мир. Часопис, які агітують за комунізмом, будуть закриті. Агітатори, що пропагують марксистське, лєнінське або споріднене з ними вчення, будуть покарані в'язницею. Всяких інших комуністів, які прибули з закордону до Південної Африки, влада буде депортувати.

УСУНЕНО ЖОЛІО-КЮРІ

Москва невдоволена рішучим кроком Франції

Париж — Французький уряд рішився на важливий крок і врешті усунув з посту президента атомової комісії визначного вченого, але й відомого явного комуніста Жоліо Кюрі. Ще недавно Жоліо-Кюрі виступав на так званому „конгресі миру“ в Парижі і закликав усіх науковців, а в першій мірі французьких, не працювати для виробу атомової зброї, яку можна буде вжити проти Советського Союзу. Преса, французька і світова, частіше висловлювала своє здивування, що французький уряд толерує Жоліо-Кюрі, який напевно видає москалям не одну французьку військово важну таємницю. Нарешті тепер Жоліо-Кюрі усунуто.

Увага! Торонто і околиці! Увага! в неділю, 7-го травня, 1950 о годині 3-ій пополудні в залі Греко-Католицької Церкви, 276 Бетирст вул.

Союз Гетьманців Державників в Торонті, Онт.
— відсвяткує —

РОКОВИНИ

Відновлення Гетьманської Держави в Україні 1918

Реферат виголосить п. В. БОСНИЙ

Концертну програму виконують: п. О. Чучман — скрипкове сольо п. Д. Березенець — барит. сольо Чоловічий та мішаний хори СУМ-у. Запрошуємо до якнайчисленнішої участі.

Святкування 1-го травня під знаком збройного миру

Дві демонстрації в Берліні — Парада ракетних літаків у Москві

Берлін — З нагоди першотравневого робітничого свята в англійській зоні Берліну зібралася 500 тисяч на юрба з обидвох частин колишньої столиці Німеччини: з „західної“ і „східної“. Це була неорганізована ані примусова демонстрація населення, що своїм вістрям зверталася проти СРСР, німецького комунізму та заявляла бажання мешканців Берліну жити вільно, а не під більшовицькою російським кнутом. Не було музики, ані паради поліційних відділів, але як тільки Я. Кайзер, міністр загално-німецьких справ Зах. Німецької Республіки, закликав — „ми боротимось біля дерев'яної огорожі Карлсгорсту (Советська голлова квартира) і покажемо, що ми народ вільний — йому відповіли бурхливі оплески і вигуки багатоти-сячної юрби.

За Бранденбурзькою брамою відбувалися святкування комуністів з парадом поліційних відділів та організації комуністичної молоді, що співали пісеньку „вертайтсь до до-

му, американці“. Учасників демонстрації не було більше 250 тисяч, хоча комуністи офіційно говорять про 800 тисячну демонстрацію. Голова комуністичної профспілки в Берліні, Адольф Детер, викрикував: найкращим і найбільш лояльним прихильцем Німеччини є Сов. Союз та „хай живе наш найбільший провідник Сталін“. Юрба організовано оплескувала його привітання для „батька Німеччини“ з Кремля.

Обидві демонстрації пройшли на загал спокійно, за винятком декількох дрібних сутичок. Так і видно було, що комуністи отримали наказ заховуватись спокійно.

Москва — В Москві за тоталітарним зразком святковано першого травня великою військовою парадом. В ній взяли участь з'єднання ліхотів танків, моряків, парашутистів відділів, студенти мілітарних шкіл, артилерія й кавалерія, а крім цього вперше — два 64 чотиримоторові бомбовики та ракетні літаки, що їх провадив син Сталіна, ген. Василь.

УВАГА! ТОРОНТО! УВАГА!
Драматичний Гурток Української Православної Громади
на бажання публіки це раз
— відіграє —
драму на 4 дії

"ОБЛОГА"

у неділю, 7 травня ц. р.
Режисер: Л. Кемпе — Декорації: Г. Новаківська
Початок о год. 8 вечора.

ЛОНДОНСЬКІ РОБІТНИКИ РОЗПОЧАЛИ ПРАЦЮ

Лондон — 11-тиденний страйк лондонських докових робітників за лопився на твердій поставі уряду, що проголосив його комуністичною акцією. Уряд відкликав у суботу 5 тисяч вояків з Лондонських пристаней, де вони розвантажували кораблі.

В понеділок, 1-го травня робітники розпочали працю, заповідаючи однак далішню боротьбу проти усунення з профспілки трьох керівників, яких влада розкрила, як комуністичних поплентачів.

М. Базилевський

За який спільний фронт?

Поміщуємо порядком дискусії статтю соти. М. Базилевського, визначеного діяча гетьманського руху, для поглиблення наших читачів з окремими питаннями наших консервативних кіл. — Ред.

Формування спільного фронту серед української спільноти на еміграції для оздоровлення нашого політичного життя, як передумови успішного завершення боротьби за визволення України — це проблема, що станула перед нами в ширшій ширині в останніх роках. Змагання за сформування такого фронту знаходить зрозуміння і в окремих політичних середовищах і серед широкого загалу, що не має безпосереднього відношення до політичних груп.

В основі такого фронту лежить християнське світосприйняття, яке єдино може забезпечити перемогу нашого визвольного змагу, а далі створити нове життя у вільній українській державі. Організація спільного фронту, що має привести до основи перебудови цілого нашого життя на базі нових принципів, насправді цілком зрозуміло на труднощі, які можна перебороти тільки нашою мужньою поставою та непохитною вірою у справедливості нашого діла.

Попри труднощі зовнішнього порядку існують нез'ясованості теж всередині самого фронту, що зумовлює опрацювання чітких напружених тактики, пропаганди і діяльності взагалі. Само собою, що спільна щоденна праця всіх наших творчих сил створюватиме кожного дня на годі для вирівнювання всяких недовгань, але всетаки є деякі справи, що мають основне значення і на них власне хочемо вказати.

Відомо, що лише шерема на голівому відтинку має вирішальне значення для вирішення цілого змагу. Коли ми приглянемося до причин трагічної долі нашого народу, то неминує прийти до висновку, що основною причиною є поширення матеріалістичного світогляду, з якого виріс найнебезпечніший ворог української незалежності під сучасну пору — більшовизм. На цьому самому ґрунті вирости теж різні українські суспільно-політичні формации, які заперечують християнський світогляд і цілу концепцію політичного і суспільного ладу, опертю на тому світогляді. Уважаючи, що українська держава може бути здобута і вдержана тільки силами, що приймають християнський світогляд за свій, визначуємо матеріалістичний світогляд і всі його похідні явища за головного ворога української державності. Проти того ворога треба теж спрямувати всі наші сили.

Ми не можемо в тому випадку оглядатися на українське забарвлення цього ворога. Довід нашої визвольної боротьби і практика націонал-комунізму показують, що матеріалістичні ідеї не тільки суперечать, але

теж активно протидіють ідеям національної революційно-визвольної боротьби. Приклад українських діячів, що хиталися між комунізмом та ідеєю національної волі, приклад українських комуністів Скрипника, Шумського, Любченка і інших є дуже вивченим і про нього не слід забувати.

З тими силами не можемо йти на ніякий компроміс і не сміємо дати звести себе ніяким запевненням, які мають дати їм час створити нову національну раду, як це ми мали нагоду спостерігати відносно недавню. Компроміс з тими силами у результаті тільки компрометуватиме ідею національної єдності, а в далі шому негативно позначиться на цілості визвольної боротьби.

Чи можемо щонебудь протиставити ідеям тріумфуючого сьогодні матеріалізму?

Так можемо! Такою неперепоною ситою є християнські принципи організації життя особистого, суспільного-громадського, політичного, культурно-духового. Християнський світогляд і християнська мораль! Їх треба покласти в основу нового ладу і організації. Сьогодні багато про те говориться. Про християнські принципи говорять люди і групи, що на практиці нічого з тим світоглядом не мають і визнають найчистіший матеріалізм і заперечують все духовне. Нав'язування до християнських засад сьогодні стає модним і в тому криється дуже поважна загроза для нашого руху взагалі.

Ми не хочемо на тому місці заглиблюватися в основні закономірності тих двох протилежних собі світоглядів. Ми тільки висуваємо проблему, яку треба буде в далішому призначити багато уваги.

Разом з питанням нашого світогляду пов'язується справа нашої

державної емблеми. Символом християнського світогляду в українському житті є тризуб з хрестом, що його в спадщині передала нам наша історія. Приймаючи таку державну емблему, ми підкреслюємо, що християнський світогляд ми приймаємо не тільки на словах, але що це є наш стиль життя. Наша сила в хресті і цього ми не повинні стидатися, ні цього заперечувати. Тільки з хрестом ми зможемо забезпечити нашу перемогу і тому хай нічого не стоїть нам усім на перешкоді, щоб переглянути форму нашої державної емблеми.

Хочемо ще заторгнути справу однакового розуміння політичних термінів. Візьмімо два, дуже часто вживані терміни: консерватизм і революціонер. В суспільному і державному житті відіграють дуже важну роль два чинники — консервативний і революційний. В українській пресі часто вживається неправильно тих термінів та неправильно оперділюється ті сили.

Так для приміру консерватизм часто утотожують з реакцією, а революційність з т. зв. лівими переконаннями. Це не випадково. Ціль такого фальшування ясна — вносити хаос і замішання в українську політичну роботу та не допустити до кристалізації політичної думки. Насправді консерватизм це передусім вроджене почуття, що допомагає родинному, національному та державному самозбереженню. Консерватизм зберігає родинні, національні, державні, побутово-культурні, політичні надбання і ліпші з них вицілює в нове життя і таким чином виворює зв'язок нового зі старим — формує традицію.

Це почуття найчастіше зустрічається в тих суспільних групах, що пов'язані з землею, з постійним місцем осідку. В суспільному організмі консерватизм відіграє ту саму роль, що пам'ять в окремої людини, без якої неможливе накопичення і використання досвіду і розвиток індивідуальний і суспільний.

В силу певного історичного процесу консервативні сили в Україні завжди були слабкі і тому мало авторитетні. На них перших скеровував свою увагу окупант, слабших асимілював, сильніших винищував і таким чином досягав того, що народ „тратив пам'ять“, забував своє минуле, і перетворювався в масу без власного обличчя.

Як бачимо, консерватизм не має нічого спільного з реакцією, яка є безкритичним стремлінням повернути минуле в цілому назад, щоб задовольнити особисті, чи групові егоїзми. Коли реакція є від'ємним явищем, що затримує поступ, то консерватизм є вищим позитивним, яке сприяє державно-національному досконаленню.

Також поняття революційності, революціонер часто вживається у невластивому значенні. Справжніми революціонерами є ті, що ведуть боротьбу за національне і суспільне визволення, щоб знищити поневолення, неправду, людську злобу. Таких революціонерів були перші християни. У нас на таку назву мають право всі ті члени українського руху спротиву, які беруть активну участь в боротьбі за визволення батьківщини. До цієї назви не мають ніякого права всі ті соціалістично-демократичні формации, які не беруть в тій боротьбі ніякої участі.

В. Липинський учив, що лише з гармонійної співпраці українських консервативних сил з силами революційними може повстати реальна українська держава. Це твердження — це не тільки теоретичне припущення — це глибока життєва правда.

Цих декілька зауважень, що їх ми зробили в нашій статті, повинні стати предметом ширшої дискусії, щоб устійнити окремі, всіх зобов'язуючі постулати в нашій збірній політичній діяльності. Щирі і безпристрасні обговорення цих справ дасть без сумніву корисні наслідки для української справи в цілому.

Короткі вісті

● В Токіо закінчилась конференція американських консулів і представників Японії, Китаю, Кореї, Індонезії, С'яму, Пакистану, Формози та Філіппін в справі посилення торгівлі між азійськими країнами.

● З приводу другої річниці проголошення незалежності Ізраїля в Єрусалимі відбулася військова демонстрація, що тривала декілька годин.

● Тримісячні переговори між Англією та червоним Китаєм не дали успіху. Наслідок: в Шангаю, блокуваному та бомбардованому китайськими націоналістами, є тепер понад 750 тисяч безробітних, тобто п'ята частина мешканців міста.

● Проф. Буденз, кол. редактор комуністичного „Дейлі Воркер“, заявив, що основним завданням комуністичної партії в Америці є шпигунство і диверсія в користь Москви.

● В Індонезії вибухла четверта з черги в цьому році революція. Генерал Молуккі (острови) проголосив свою незалежність від уряду в Діокікарті.

● Японець, який недавно втік з російського полону на Сахаліні, оповідає, що москалі будують літунські майдани та вишкочують літунів на цьому острові, положеному на північ від Японії.

● Ситуація з безробіттям у Канаді децю поліпшилася, однак число безробітних і тепер є доволі високе — 428.616.

● Лідер консервативної фракції в канадському парламенті, Дрю, заявив, що план ген. секретаря ООН, Трігве Лі, переговорити зі Сталіном у Москві матиме такі самі наслідки, як переговори „Чемберлена з Гітлером“ у Мюнхені 1938 року.

● Представники ССРР та його сателітів покинули збройову комісію в ООН. Це вже 21 комісія в ООН, що її збійкотувала Москва зі своїми поплечниками, щоб у той спосіб змусити ОНАЦІІ до усунення представника національного Китаю.

● Джон Фостер Даллес, дорадник міністра закордонних справ США, запропонував змінити статут Об'єднаних Націй, бо він є з 1945 р., а від того часу „світ не стояв на місці“ і багато чого змінилось.

ВІДГУКИ ЧИТАЧІВ

Високоповажний Пане Редакторе!
Прошу не відмовити помістити на сторінках Вашого цінного часопису наступного:

У „Канадійському Фармері“ з 1.3.1950 ч. 9, було поміщене інтерв'ю з п. Б. Панчуком, в якому він, м. іншим, стверджує, що в Лондоні є около 30 тисяч українців, що Союз Українців у В. Британії налічує три тисячі членів, а решта — 22 тисячі українців ніде не належать.

Всі вгорі подані п. Панчуком інформації не відповідають дійсному стану справи.

Всіх українців на терені цілої Великої Британії живе тепер около 40 тисяч. З цього числа тільки коло 300 (триста) душ українців живе в самому Лондоні.

В Союзі Українців В. Британії за реєструвались, як члени, досі коло 24 тис. українців, мабуть приблизно 60% нашої спільноти на терені В. Британії. З цього числа членів висмігувало до різних країн в роках 1946, 1947, 1948 і 1949 около 4 тисяч, так, що актив членства на 31 грудня 1949 року виносив 19.752.

У виду такого стану, інформувати нашу пресу за океаном, що тільки 3.000 українців є зареєстровані в Союзі Українців у В. Британії, а решта ніде не належить, є великою моральною кривдою для тутешньої української спільноти.

Думаємо, що такої організованості української спільноти як у В. Британії, може позавидувати нам кожна українська спільнота, в якому небуло іншого краю.

Цікаво тільки, навіщо поширюються такі неправдиві інформації про стан життя українців у В. Британії.

З правдивою до Вас пошаною
Т. Данилюк
Секретар Ради СУВ

МОСКВА ГОТУЄ 5-у „П'ЯТИЛЕТКУ“
Москва — Тут проголошено, що виготовляється план 5-ої „п'ятилетки“, яка триватиме від 1951 р. до 1955. В попередній „п'ятилетці“ Москва висотувала всі сили з громадянами ССРР, щоб тільки запевнити собі „туттє місце в світовій продукції“, що оголошені цифри говорять, що ССРР, переживаючи В. Британію та Німеччину і тільки Америка є його конкурентом. В новому плані напевно советські громадяни муситимуть ще перегнати й Америку.

ТИЖДЕНЬ У СВІТІ

ГЕН. СВОБОДА УСТУПИВ

Прага — Генерал Свобода, колишній командир чеського корпусу у Москві (1941) та міністр оборони Чехословачької республіки, що з наказу Москви провадив у 1947 році клькмісячну війну проти рейду чих відділів УПА, на власне бажання уступив зі свого посту. Тепер його призначено ректором фізичної культури та заступником прем'єра Запотоцького. Його пост міністра оборони отримав тепер зять президента Готвальда, Чепічка, що досі був міністром юстиції.

Ген. Свобода, перевівши згідно з договором з Москвою і Варшавою (1947) ганебну акцію проти українських повстанців та допомігши Готвальдові перебрати владу в Чехословаччині (1948), закінчив свою кар'єру. Мурин зробив свою роботу — мурин може відійти.

ВІДНАЙДЕНО ЧАСТИНИ ЛІТАКА

Стокгольм — Шведське морське командування повідомляє, що шведські рибалки виловили з моря металеву скриньку з сигнальними ракетами, якими користуються американські літуні. Скриньку з ракетами негайно відіслано до американської головної квартири в Вісбадені.

Це вже п'ятий предмет, що його віднайдено на Балтійському морі та який підтверджує заяву американських властей щодо місця, де знаходився літак у моменті його зістрілення советськими літунями. Одною з найцікавіших знахідок є книжка — щоденник, в якому американські літуні звичайно записують отримані радіотелеграми. Однак 128 сторінок з цієї книжки хтось видер.

ЦЕРКВА АТАКУЄ КОМУНІСТІВ У СХ. НІМЕЧЧИНІ

Берлін — В католицьких церквах Східної Німеччини відчитано пастирське послання, у яких єпископи остерігають вірних, щоб не підтримували „матеріалістичну філософію миру“, бо інакше будуть позбавлені св. Тайн та підлягатимуть церковним карам, в тому числі теж карі відлучення від Церкви.

Подібне послання було прочитане теж у протестантських храмах: „Державна влада не має права змушувати своїх громадян прийняти ма-

теріалістичну концепцію, яка протиставляється їхнім поглядам і совісті. Нас заставляють говорити те, в що ми не віримо, робити те, що йде в розріз з нашою совістю... Нам постійно грозять ув'язнення... Ми не допустимо, щоб Церкву використовувано, як зброю в політиці...“

БИТВА ЗА БЕРЛІН

Західні потуги готові відбити наступ німецьких комуністів

Берлін — Як відомо, на 28 травня ц. р. комуністи Сх. Німеччини призначили свій похід на Берлін, цесбо на його західну частину. Це має бути демонстрація комуністичної німецької молоді, що повинна започаткувати „весняну кампанію“ Москви проти Заходу. Москва розчислює на залучення населення та заспокоєння командування західних окупаційних військ.

Міністр пропаганди Сх. Німеччини, Гергард Айзлер, кожного дня повторяє в радіо одну й ту саму прозу: „500 тисяч молодих німців та німок влаштують 28 травня ц. р. на кордоні обох зон у Берліні мирову демонстрацію проти англо-американсько-французьких імперіалістів та воєнних паліїв“.

Даліше Айзлер звернувся до західних властей Німеччини, щоб вони видали для 40 тисяч молодих комуністів пропуск у західну зону. Відповідь була відмовна. Тоді Айзлер заявив, що похід так чи інакше відбудеться.

Західні окупаційні власті рішені відбити всякий комуністичний наступ, скріпили свої військові гарнізони та прийняли рішення, що на випадок заворушень у Берліні союзними військами командуватиме американський генерал Тейлор.

ВІЙСЬКО ПРАЦЮЄ В ЛОНДОНСЬКИХ ДОКАХ

Лондон — У лондонських доках треба було вжити 2 тисячі вояків до розвантажування кораблів, бо портові робітники проголосили тиждень тому страйк і досі не вдалося скласти з ними контракту.

ПЕРЕРИВАЮТЬСЯ ЗВ'ЯЗКИ МІЖ ЗАХОДОМ І СХОДОМ

Прага — Щораз більше дипломатичних і консулярних станиць — зв'язкових між Заходом і Сходом — зникають під натиском Москви. Прага — повідомила, що закриває свої консуляти в Лондоні й Парижі. В свою чергу Америка змушена вимагати від Румунії закриття її консуляту в Нью-Йорку. Цей крок американського уряду пояснюють, як відплатний за те, що Румунія закрила американське інформаційне бюро в Букарешті.

СТАРОКРАЄВІ І КАНА ДІЙСЬКІ СПРАВИ

Поможу спроводити Вам рідних і знайомих малим коштом до Канади. Введнаю родинну допомогу Вашим дітям, Афідавіти, Перміти, Шіфкарти, вислаю пакунки і гроші, горожанські папери, метрики, пенсії. Звертайтеся до мене у всіх справах, які лише маєте до поладження!

DMYTRO GERYCZ, Notary Public,
706 McIntyre Bl. Winnipeg, Man.

Найбільша поразка Москви

(З чотирнадцятої радіопередачі „Гомону України“)

ТОРОНТО — ЛОНДОН — Редактор радіопередач „Гомону України“, Роман Рахманний поставив п'ять запитів Голові Центрального Комітету Антибільшовицького Блоку Народів, панові Ярославові Стецькові, відповіді якого повинні дати нашим слухачам виразну картину побудови та актуальної праці того важливого керівного центру визвольної боротьби народів Східної Європи та Азії.

Питання перше: Пане Голово, які є конкретні наслідки намагання Центрального Комітету АБН об'єднати всі народи Східної Європи й Азії в єдиному фронті визвольної боротьби?

Відповідь: Антибільшовицький Блок Народів — АБН — в основу якого лягли Постанови Першої Конференції Поневолених Народів у листопаді 1943 року, об'єднав такі національно-визвольні організації, що діють поза так званою, залізною заслоною, цебто в самому Союзі та в його сателітах: Туркестанський Національний Об'єднаний Комітет, на чолі якого стоїть Бей Каюм — хан. Він є теж заступником Голови Ради Народів АБН-у. Туркестанський комітет керує визвольною боротьбою туркестанського народу, повстанці якого відомі під назвою „басмачів“.

Далі до АБН-у належить Ід — ель — уральський Визвольний Комітет, що керує визвольною боротьбою угрофінів і тюрко-татар, поселених на території між Волгою та Уралом. Його запілля становить Козаків, де діє Козацький Визвольний Рух. Цей член АБН-у змагає теж до цілковитого розриву з Московією та до створення незалежної держави, що загородила б назавжди Москві дорогу на Кавказ. А саме визвольні рухи з простору Кавказу — Північно-кавказький, Грузинський, Азербайджанський і Вірменський Комітети дружньо співпрацюють в АБН-і. Як відомо завдяки підтримці визвольних рухів тих кавказьких народів і їх визвольних рухів відділі УПА під командою командира Лиса міг піти рейдом на Кавказ і оперувати там і досі.

Одну з найважливіших рушійних сил в АБН-і становлять — Українська Головна Визвольна Рада, УПА під командою генерала Тараса Чупринки та Організація Українських Націоналістів під керівництвом Степана Бандери. ОУН і УПА були головними ініціаторами створення АБН. Ще в 1941 році ОУН спільно з грузинами і білорусами видали перший орган поневолених народів у трьох мовах під назвою „Наш Фронт“. Перша конференція поневолених народів відбулася в Україні у 1943 році, а захищали її повстанські відділи УПА та інших національних сил.

З черги до АБН-у належать — Білоруський Національний Центр та Білоруські повстанці під командою ген. Вітушки, Естонський Національний Комітет, Литовський ВЛШ та Латвійський Визвольний Комітет під проводом колишнього міністра Альфреда Берцінга, що є одночасно президентом Ради Народів АБН. Прис-

тупили теж до АБН-у: Словацький Визвольний Комітет під керівництвом Дюрчанського, Малярський Визвольний Рух під проводом полковника Фаркаша, сербський „Четник“, Болгарський Національний Фронт, румунське підпілля, албанське, а останню навіть чорногорське та Чеський Національний Комітет зголошували своє приєднання до АБН-у. Польське підпілля в Польщі фактично співпрацює з АБН-ом, хоча польська еміграція не є спроможна прийняти ідеї АБН-у. Важливими членами АБН-у є Визвольні Комітети Західного і Східного Сибіру, що борються за свою незалежність.

Отже поза АБН-ом залишається єдиним московський народ, що підтримує імперіалізм своєї керівної верстви.

Чи можна відмітити позитивне ставлення до АБН-у публічної opinio в Британії?

Відповідь: Помалу ідеї АБН-у пробивають собі шлях у Британії, як і взагалі на Заході. Це не йде легко, бо ідеї АБН-у несуть зміну не тільки карти Європи, але й Азії і цілого світу. Західній opinio не легко освоїтися з думкою про ліквідацію всіх імперій та цілковите самовизначення народів на землі.

Яких дипломатичних заходів вживає Центральный Комітет АБН-у, щоб скріпити свою визвольну акцію, за залізною заслоною?

Відповідь: Спираючись на виразно протибільшовицькі кола Заходу, Центральный Комітет АБН-у спеціальними нотами, меморіалами, особистими зв'язками роз'яснює Західним політикам своє становище до всіх світових проблем та критикує їхні фальшиві погляди щодо поневолених народів та російського імперіалізму взагалі. Своєю дипломатичною акцією Центральный Комітет зв'язує з масовими політичними акціями, що є наглядним одобренням ідей АБН-у народними масами.

Яке отже є становище АБН-у до так званого „тітоїзму“ і надій, що їх з „тітоїзмом“ зв'язують політики Заходу?

Відповідь: Власне „тітоїзм“ виявляє одне з фальшивих становищ Заходу щодо Москви. Тепер є доба боротьби ідей, боротьби релігії проти безбожництва, боротьби національної ідеї проти інтернаціоналізму. Тітоїзм є саме тим безбожництвом, кому нізмом чистої води, є тоталітарною системою, інтернаціоналізмом. Це ворожа нам ідея зв'язуючись з „тітоїзмом“, Захід себе тільки скопромітує. Хто проповідує співпрацю з „тітоїзмом“ в Європі чи в Азії, той веде звичайну диверсійну акцію в користь комунізму. АБН остерігає Захід: найбільшою поразкою Сталіна є не „тітоїзм“, але той факт, що Україна та інші поневолені Росією народи п'ять років після закінчення війни ведуть боротьбу проти Москви. Тільки новий хрестоносний похід у співпраці з тими народами може врятувати світ, його цивілізацію, культуру та світовий мир. І до цього хрестоносного походу прийти мусить під гаслом: Свобода всім народам і кожній людині!

ЗАБОРОНИТИ КОМУНІСТИЧНУ ПАРТІЮ В АВСТРАЛІЇ

Кенберра — Прем'єр міністрів Австралії Мензіс запропонував закон, що передбачує заборону комуністичної партії в Австралії та кару 5 років для тих, хто не припинить комуністичної діяльності.

„Ми тільки в технічному розумінні не перебуваємо у війні, — скаже прем'єр Мензіс. — „Советський Союз удосконалив техніку холодної війни, щоб звести внівець оборонні заходи демократій. Ми не будемо толерувати п'яту колону в 1950 р., коли комунізм в Європі посувається на схід та південний схід, ліквідує демократії...“

Австралійська компартія начислює 25 тисяч членів на 7 мільйонів населення.

АМЕРИКА ПОСТІЙНО ДОЗБРОЮЄТЬСЯ

Вашінгтон — Америка мусить постійно дозброюватися, щоб не залишитися позаду Сов. Союзу, намагаючись якогось спрямовані тільки в цьому напрямі. Адмірал Шерман зажадав від Конгресу, щоб той призначив йому повноваження розпочати будову підводних човнів, порушує їх за допомогою атомової енергії. Перші зразки таких човнів повинні бути готові у 1952 р. Кошти будови виноситимуть 335 мільйонів дол.

Крім того шеф штабу армійських військ Колінс, заявив, що американська армія робить усі зусилля, щоб випродувати такі роди зброї, які, основно змінити панцерний спосіб ведення війни.

Чи є свобода від страху

Президент США Рузвельт, що так довіряв москалям, а Сталінові зокрема, був переконаний, що після другої світової війни настане свобода для всіх людей на землі. Він навіть докладно означив, яка свобода: свобода від нужди, від страху, від рабових і релігійних переслідувань. Сьогодні — у 1950 році — ми не можемо сказати, щоб бодай одну з тих свобод здійснено. Особливо страшною для цілого людства є не безпека московської загрози. Докладом цього є історія українського скитання, що її розповів часопис „Тайм“.

Власник крамниці з нафтою і смаковим Біл Саймон і його жінка Офелія були задоволені. Подібно, як кілька інших родин в Кашінгу (Оклягома), вони заплатили за переїзд однієї пари ДП і взяли їх на працю до свого дому. Саймонові подружжя, Яків і Параска Сай, тяжко працювали — він як городник, вона як кухарка. І їм ніколи не треба було двічі говорити як вживати автоматичні городничі знаряддя або автоматичне кухонне приладдя. Вони знали тільки пару слів по-англійськи, але хотіли вчитися, і тому Саймон дав їм радіоапарат, щоб помогти їм у цьому.

Красивий Яків Сай виріс в південній Україні, свою першу жінку і дітей втратив у часі війни, пробувши 4 роки у гітлерівському таборі праці. Останнього листопада Яків одружився вдруге зі своєю землячкою на скитальщині, а в грудні обоє прибули до США. Все їх майно це був один клунок, зв'язаний мотузкою.

В своїй кімнаті, яку влаштували біля гаражу, Яків і Параска чули раз-у-раз ім'я Губічева і давно знані слова — Москва, Сталін і Росія. Ці слова на ново радіо говорили „спай“ (шингун); Яків Сай слухав це все, і в змучений від праці та важких думок голови воно звучало, як його власне ім'я, з яким слово „спай“ зовсім римувався. Параска почала плакати за своєю роботою. На тригодинні запити жінки Саймона вона відповідала, жестикулюючи руками: „Джек капут, Параска капут“, і скорим рухом пальця проводила впоперек своєї гортанки. Від часу до часу руки Параски омівали і дерев'яні. А лікар казав: „Не бачу ніякої фізичної причини до цього, вона справді перелякана“.

Місіс Ляримор з Кашінгу, жінка, що знає по-українськи, потішала Параску та Якова і запевняла, що не має причини боятися. Але Параска знов робила рух по черз гортанку.

ВВАЖАЄ СЕБЕ „НЕДОСТОЙНИМ“

Відень — Кардинал Інніцер повинен був висвятити священика Франца Яхима на єпископа помічника у Відні. Отець Ф. Яхим, маючи, уже сто років перед престолом, зодягнений у єпископські ризи, а церкву заповнив він вірні та високі церковні достойники. Однак кардинал Інніцер даремно переконував о. Франца; той рішуче в останній хвилині відмовився прийняти єпископське свячення, мовляв він „недостойний зайняти такий високий і відповідальний церковний пост“.

Будівельна спілка „ДУТЕКО“

— виконує: —

ВСЯКІ БУДІВЕЛЬНІ РОБОТИ ТА ВИГОТОВЛЯЄ ПЛЯНИ „ДУТЕКО“ буде мешкальні дома на модерні — європейський і канадський способи, буде фабрики, перебудовує старі дома і модернізує фронти крамниць (шторів).

DUTEKO Construction Co.

448A QUEEN ST. W. — TORONTO, ONT.
Tel. PL 1468 RE 6054

У двох попередніх числах „Гомону України“ ми поставили українським комуністам питання, якими виказали, що в СССР є прийнятні 30 мільйонів опозиція, але Кремль і його вислужники в Канаді та США дбайливо скривають той факт та навіть фальшують вибори, щоб тільки доказати світові свою „демократичність“. Очевидно — на ці питання комуністи не мають жодної відповіді. Це однак не перешкоджує нам дати чергове питання, одне питання, товаришу:

„Конституція СССР говорить про український народ, про Українську Соціалістичну Республіку. Українські часописи в УССР та їхні підголоски в Канаді й США трублять про воз'єднання всіх українських земель в УССР, про воз'єднання всіх укра-

їнців, про один великий український народ від Дону по Тису, але... в 16 числі „Українського життя“ в по відомленні про перший конгрес канадських слов'ян читаємо: „До багаторої програми слов'янського пікніку увійдуть теж змагання зірок на господино, яких буде 8, тобто по одній від кожної національності: української, польської, російської, югославської, болгарської, словацької, македонської і карпаторуської...“

Отже одне питання, товаришу: Де ви викопали „карпаторуську національність“? Чейже в Карпатській Україні живе „воз'єднана“ частина українського народу. Врешті — навіщо? Чи не тому, щоб ослабити український народ, розбиваючи його за прикладом поляків на різні племена?

КОМЕНТУЄМО

ПОДАРУНОК

Із Ленінграду повідомляють, що 3 квітня ц. р. звідси вислано до Польщі скульптуру Леніна, яку поставлять у польському містечку Пороніно. Ленін деякий час проживав у тому містечку і там відбулося декілька нарад більшовицької партії в рр. 1913 — 1914.

Спеціальна польська комісія приїжджала за тим пам'ятником, що являє собою дорогий подарунок російського народу польському народу („Правда“). Польський уряд напевно впровадить додаткову пошту, щоб сплатити Ленінградові довг відчуження за той „цінний подарунок російського народу“.

ЧУДО

Ставропольська газета „Соціалістическое земледелие“ від 20 березня ц. р. пише так:

„В Ново-Олександрівському районі поліві роботи також ведуться крайно повільно. Озимина в багатьох колхозах ще не заволована. Плян сівби не виконаний на багатопроцентів... Ново-Олександрівський район виявився одним із найбільш відсталих районів у сільськогосподарських роботах. А далі: в тому районі в основі ще не приступили до засіву пшениці“.

Однак в тій же газеті, виданій чергового дня, 30 березня ц. р., читаємо такий коментар: „... Продовж п'яти днів закінчено сівбу ранніх колосових культур у Ново-Олександрівському районі, одному з найбільш зернових районів Ставрополя. Справді: таке чудо можливе тільки в СССР“.

ТРЕБА УКРАЇНСЬКОЇ СОВІСТІ

„Новий Шлях“ у ч. 30 в передовій статті пише: „В українській пресі на цьому континенті та еміграції у вільній Європі сиплеться немало терпких слів на адресу „Голосу Америки“ за деякі баламутні авдіції про Україну. Навіть робитися закиди і докори — фактично безпідставні — українським працівникам тих авдіцій. В дійсності ці незадовільні авдіції в Україну — це відзеркалення американської урядової політики відносно української національної визвольної справи...“

Цікава однозвучність твердження націоналістичного „Н. Шляху“ і соціалістичної „У. Громадської Пори“. Але хіба ті „українські працівники“ в „Голосі Америки“ не є зобов'язані заявити свій протест з приводу тих фальшивих авдіцій? Якщо сьогодні засуджуємо тих, які потурали німецькій пропаганді або під примусом співпрацювали з нею, то сьогодні маємо теж право вимагати від українців тим більше у вільних обставинах зайняти своє становище супроти фальшивої московської пропаганди в американських радіопередачах, призначених для України. Бо за таку заяву їх ні не ув'язняють, ані не розстрілюють. Треба тільки мати українську совість.

ВІДНОВЛЯЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ НА 1950 РІК, ПРИЄДНУЙТЕ НОВИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ, ОРГАНІЗУЙТЕ ЗБІРКИ НА ПРЕСОВИЙ ФОНД „ГОМОНУ УКРАЇНИ“

Better Appliances

Better Plumbing Co. Ltd.

СКЛЕП З ТОВАРАМИ НАЙКРАЩОЇ ЯКОСТІ
І З ДОБРОЮ ОБСЛУГОЮ

Прочитайте до кінця і приходіть до нас!

Якщо це електричне приладдя — ми його маємо! Холодильники, електричні, або газові печі, електричні пральні, залізка, пылесоси і радіа. Печі-огрівачі на оливу та інші огрівачі. Маємо спеціальні збірники на теплу воду від \$87.50 вгору.

ЩАДІТЬ \$100.00!

ЩАДІТЬ \$100.00

ЩАДІТЬ \$100.00!

Спеціальні наші печі-огрівачі на оливу в ціні від \$275.00 вгору.

Наша інсталяція. Кличте нашого інженера і він поробить Вам помірні згідно з Вашим бажанням і безплатно!

Пишіть або телефонуйте:

499 YONGE ST.

— ● —
Tel.: PR 1105

TORONTO, ONT

Б а т ь к о

Наша чота лежала на південному причілку села Яструбинця. Завдання було просте й лаконічне: Добути від німців зброю й амуніцію, по змозі без утрат у людях і боєприпасів.

На білому, пилястому шляху, що вужем пливав під гору, зияла курява пилюга.

— Ага, ідуть наші доставці, — жартує Силук, старий селянин з довгими рудими вусами.

Може ніхто так, як саме він, не боронив свого рідного села. Біля нього в яру лежало двоє його синів: Петро і Яків.

Старшому Петрові минуло дев'ять надцять років, ледве засіялися рідкі, чорні вуса. Він уміс не голів їх, щоб його брало за поважнішого і не дражнили „головусим“, як це часто робили з Яковом.

А Яків — це була дитина — йому не було ще повних шістнадцяти років. З золотими кучерями й синіми очима, що ніби дві волошки виглядали з під брів. Він любив свою землю цілою молодого душею й ненавидів чужих зайдів, які вдерлися силоміць та кривдили й плюндрували його батьківщину.

Було пополудне. Сонце сяло на вершках старих сосон, а німські грузовики вкотилися в „Лисячий Вертеп“. На кінці виїзду з вертепу лежали зрізані грубими ялиці, що неначе руки велетня загородили до-

рогу. У хвилині, коли ціла колона в'їхала в глибину вертепу, за нею звалилися з грукотом два задалегідь підрізаних дерев. Колона була ніби в пастці. З боків і з чола счипнули по ній вогненним дощем. Перелякани німці повискакували мерщій з машин, залягли в придорожні рови й пробували в безладі відстрілюватися.

Тоді „снайпери“ брали їх на цівку. Коли вогонь вибухав на хвилину, німці пробували підносити руки і здаватися. Дехто з них намагався рятуватися й викрикував ламаною мовою: „Не стріляти!“ Але і цих послали хлопці без пощади на землю.

Через пів години метушня врешті втихла. Тринадцять машин стояло з відкритими настіж дверима. Дві останні горіли. Вогонь перекинувся з моторів на брезентові буди й підплигнув високо вгору, рівняючись з верхами низьких христістих дерев.

Хлопці побігли до машин, вивантажували все на землю. Брали тільки зброю, амуніцію, одягу і їжу.

— Ну тепер нам на два місяці цю

го добра вистачить, — сказав хтось з хлопців. — „А потім може Бог пішде знову якус, німешку благодать!“

Почалася перевірка втрат. В лісі чути було як старий Силук гукав на своїх синів. Яків відзивався, але голосу Петра не чути було. Довго шукав батько сина, доки врешті знайшов його. Петро лежав обличчям до землі, розкинувши широко руки. Виглядав так, ніби прощався з рідною землею, хотів обняти її в останню та припасти до неї гарячим поцілунком. Це була єдина жертва в розгромі автоколонни.

По правій руці, десь на половині дороги з Дашави до Яструбинця, стоїть високий дубовий хрест. Біля нього засохлі польові квіти, а під ним — дольове молоде тіло Петра Силука.

Там частенько можете зустріти Григорія Потановича Силука, що вклякнувши хреститься розмашисто селянською важкою рукою і цілує землю. Часом скотиться груба сльоза по щоці і соромно ховається в руді кошлаті вуси.

Бо старі козацькі нападки в Україні не плачуть угорос, а тільки так — тихцем. Душею.

Яр Славутич

КУПІВЛЯ • ПРОДАЖ

1 мілья від Оранджвіля
197 акрів, 130 акрів ужиткового суглинку, решта пасовисько, дотик з інструментами. Велика стайня 84x56, віз для навозу, електрична помпа, електричний зерновий млинок, в стайні цементова долівка, кітти на воду, курник, приміщення для вирощування курчат, заїздна шоп, гараж, 8-ми кімнатний селітний цегляний дім, тверді дерев'яні підлоги, мезаневи кімнати, італія, кухня, веранда, 3 спальні, 3 лазнички, пивниця під цілою хатою. Це є дійсно прекрасна ферма.

Звертається в справі купівлі: Irene E. Cook, Real Estate Broker, Cookville 483, Tel.: Victoria 31R41. Fred A. Kingscott, 270 Floyd Ave., Toronto, Ont., Tel. GL 6180

ОКРУГА БРЕМПТОН

34% акри овочевої ферми, 7.000 квадратних футів під шклом, новий 25 HP кип'ятильник, приміщення для кип'ятильника і для пакування, стайня, пивниця на склад, гараж і мешкальні кімнати. П'ять акрів молодого саду, один акр аспарагів, 10 акрів городу, піскова глиниста земля, 12 акрів кукурудзи і ставку, 4 кімнатний дім, кухня з улаштуванням. Мешканська кімната, дві спальні, пивниця під цілим домом. Це є добра купівля!

Irene E. Cook, Real Estate Broker, Cookville 483, Tel.: Victoria 31R41. Fred A. Kingscott, 270 Floyd Ave., Toronto, Ont., Tel. GL 6180

ХАТА НА ПРОДАЖ

Солідна цеглова, сама в собі, 8 кімнат з меблями, „інсулейтед“, новий дах, огрівання оливою. Посідання після угоди. 519 Brunswick Ave., коло Дюпонт. Тел. МІ 2907.

УВАГА! • • • УВАГА

Ініціативна будівельна група засновує **БУДІВНИЧУ КООПЕРАТИВУ** в Торонті

яка має ціль будувати й продавати мешканцеві домів

Кооперативна ця буде зареєстрована на урядовому статуті. **ПОВІДОМЛЯЄТЬСЯ**, що кожний член кооперативу рівночасно буде зайнятий при будовах домів за платою по фаху

Речинець зголошень до 15 травня, 1950 року

Заінтересованих вступити в члени повинні надати кооперативу прохання зголошуватися по ближчій інформації на адресу:

88 Mitchell Ave. (бічна Niagara — Queen — Bathurst). Tel.: AD 7877

В днях тижня від год. 7-ої до 9-ої вечором
В неділю від 4-ої до 6-ої
ІНІЦІАТИВНА ГРУПА

ХТО Б ЩОНЕБУДЬ знав про місце перебування Емілія Яким і Ірини, які виїхали з Регенсбургу (Німеччина) до Канади, прошу повідомити на адресу:

EUSTACHY LENNATOWYCH, Calle Patagones 2789, Buenos Aires, Argentina.

Купуємо „Дім Просвіти“

СПІЛКА УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ ОСЕРЕДОК В ТОРОНТІ

Збіркового списку ч. 2 (Продовження)

101. О. Шмідельський	\$25
102. В. Немилівський	10
103. С. Тезичин	10
104. В. Федорович	5
105. Я. Лазарук	10
106. Я. Недошнко	25
107. М. Філасак	25
108. М. Сороківський	25
109. К. Гостюк	25
110. С. Рущак	25
111. О. Івах	25
112. В. Хіль	25
113. Г. Свергун	25
114. Г. Салдан	25
115. М. Вислобицький	25
116. С. Гарасимичин	25
117. М. Кмітук	25
118. Д. Сидорак	25
119. Т. Марків	25
120. С. Олійник	25
121. Б. Дашкевич	10
122. Р. Романчукевич	5
123. М. Панюх	5
124. І. Микитинський	10

НА ПРОДАЖ або в заміну за полісний, в місті 15 акрів землі під город, є малі овочеві дерева, два гаражі, три курячі загороди, новий трактор і трок. Шість кімнатний дім, три роки тому збудований.

Ціна \$1500.00. Половину готівкою. Голоситися у В. А. Кук, IRENE E. COOK, REAL ESTATE, Box 299 Cookville, Phone 483

ДІМ НА ПРОДАЖ

9 ВЕЛИКИХ КІМНАТ і кімната на літо, дві веранди (від фронту й на заді) новий, оливою опалюваний фортес, модерно викінчене кухня, підлога викладана гумою, сходів з твердого дерева, 21 футів широкій заїзд до подвійного гаражу, допідний доступ до заднього переїзда. Посередники не бажані.

Голоситися на адресу: 188 Jones Ave. Нью. Телефон: HA 4897

УВАГА!

В суботу, 6 травня ц. р. о год. 8-її вечором Осередок СУМ-у в Торонті

— влаштує —

Велику Весняну Забаву

З ТАНЦЯМИ

Заля Української Православної Громади, 404 Бетирст вул. Всіх членів і прихильників СУМ-у м. Торонто і околиці просимо прибути.

КОМІТЕТ ОСЕРЕДКУ СУМ-у

Стромболи

(Продовження)

Знання італійської мови включило нас відразу в життя місцевості. Я нав'язав близькі взаємини з так званими музичними колами. Концертувань ніяких тут не було, але найшовся там один віртуоз гри на гітарі. Інші грали теж на гітарах і мандолінах. Ці два інструменти були мені ближчі ще з раннього дитинства. Це мені отворило двері до забавових залів. Відбувалися там часом так звані „фесте да балло“ — забави. Самі грали, самі й танцювали. Тому така поміч була їм на руку. А мені теж це було на руку, бо сам любив потанцювати. Та й „сенйоріни“ були досить принадні, так що кортіло ще більше. Живому жиає на умі.

Дотримував мені в тому товаристві Роман Куцак, званий італійцями „хінеці“, бо був дуже схожий на такого. Правда, він не грав на ніякому інструменті, зате був великим танцюристом та прикрасником крапцю полу. Третій, Михайло Г., як він тут називався, „сінйор Брандіні“, був більш аскетичного наставлення і бокував (чи побоювався?) від дівчат. Не від речі буде пригадати тут, що ми подавали себе за італійців. Я називався „Джованні Россіні“. Правда італійці не дуже в те вірили, головне, коли чули мову котрогось із моїх товаришів.

Не менш кілька годин денно переливав я в робітні одного шевця. Там збиралася підвечір інші хлопці. Говорили про всячину, олізали, грали. Багато наслухався я там про самий вулкан Стромболи.

Майже безперервно, день і ніч, відбував він „маневри“. Торохкотіння його було немов той переклад стійкового: — я тут. Три до чотири рази на рік він вибухав „середньо“, а раз на 3 — 5 років „дуже“. Останній його великий вибух був перед трьома з половиною років. Населення очікувало з дня на день нового вибуху.

Крім вибухів вулкану відбувалися тут деколи і землетруси. В залежності від того, чи то вибух чи землетрус, треба було в різний спосіб поводитися. Коли вибухав вулкан, треба сидіти в середині будинку. То ді бо падає згорі каміння і може дуже легко вбити. Найнебезпечніше є тоді, коли вітер віє з півдня, тобто від вулкану на село. Тоді каміння падає дуже густо. Коли ж відбувається землетрус, треба виходити назовні, щоб не бути есентуально придушеним будинком, коли той валитиметься. Безрадіні були пояснення як поводитися, коли відбувається рівночасно і вибух вулкану і землетрус. Всі ці поради були дуже добрі і на місці, але самі ж такі мешканці признавалися, що коли приходило до одного із тих явищ, вони попадають у паніку і самі не знають, що їм робити.

Наша трійка постановила на „пленарному засіданні“, що нам треба якось вибратися на вершок гори та роздивитися і приглянутися, як то виглядає зблизка той наш „сусід“, Зимова пора найменше на те надається, бо вершок знаходиться постійно в хмарах — „капелюсі“. На таку прогулку треба вибратися так званий „чистий“ день, коли на горі нема капелюха. Таке буває досить рідко, а найрідше зимою. Коли італійці почули про такий наш намір, почали нас відраджувати від того. В зимі важко, а що найважніше, він може вибухнути кожної хвилини. Карабінери сказали, що їм це байдуже. Навпаки, коли б ми там погнули, їм було б менше клопотів, казали, ніби жартуючи. Деякі з них по-приятельськи теж відраджували, бо не мали б з ким грати в карти.

Відвідали ми одного провідника на гору, але він категорично відмовився. Однак ми вперлися, що таки підемо. Туристичний одяг ми мали ще з Сісхії, де робили далекі про-

гуляки в її гористій околиці. Тепер ми тільки чатували та пильнували вершка гори. Кожного ранку ми приглядалися чи сусід не без брили надворі.

Одного ранку була чудова погода. На небі не було ні хмариночки. Верх гори чистий. Ніякого подиху вітру. Ізза обрисів далекого континенту Італії сходило сонце. За пів години ми вже машерували на західній скллі, звідки є найкращий підхід до нього. До нас прилучився один молодий італієць, що теж ще ніколи там не був. Крадькома втік з дому, бо мати „вбила б“ його, ще заки він пішов би.

Стромболи є високий 926 метрів. Ми обчислили, що вилізи на нього займе нам не менше двох годин. Виряд наш не був дуже великий. Десять харчів, палиці, фотоапарат і далековид.

За пів години ми опинилися над краєм того боку вулкану, куди спливає лава. Узбіччя було холодне. Застигла блиска лавя, а місяць менше й більше каміння та жу-жілі. По-під хребтом над самим обривом ми почали пиятися вгору. Зліва видніло білими хатками розсипане село. А далі на морі, у віддалі приблизно двох кілометрів, якраз напроти села пишалася скеля — острів — Стромболіккіо. За нашою спиною далеко на морі здавалось, стояв великий корабель. Тільки дим вказував, що він не стоїть.

Любувалися ми природою запалгав нас угору. З правого боку, де кінчилося різне узбіччя, ми побачили перші хмаринки, що почали підійматися із кратеру. Це нас трошки стурбувало. Почали боятися, що „сусід налізе брили“. І справді не довше, як за десять хвилин біла мряка почала оповивати вершок гори. Нам осталося ще з четвертина дороги. Робимо на раду. Остаточне рішення не вертатися, тільки добути верх всеодно. Тепер почули ми перші запахи сірки. Чим більше вгору тим гостріше ми його відчували. Говорили про те, що треба б мати з собою протигазові маски. Але коли їх не-

ма — треба обійтися. У всякому разі будемо йти далі, поки зможемо переносити сірку, вдихуючи її. Димки села стали маленькі немов коробочки від сірників. Перед нами осталося вже небагато до вершка. Ось вже близько капелюх — мряка. Не знали ми, чи часом там не гостріший запах сірки, хоч такого треба було сподіватися.

Постановили зробити передихку. Десять перекусили й рушили далі. Вже зрівнялися із місцем звідки повинно б бути видно кратер, але виступи гострих скель заслонили його. А тут вже починається туман. Навіщо відчуваємо, що гострота запаху сірки не кріпшає, а тримається на одному поземі. Це додає нам більшої охоти. Але натрапляємо на нову перепону, яку брали собі легко заки зустрілися з нею безпосередньо. Туман, де вище тим густіший і непроглядний. Поволі доходить до такої густоти, що можемо бачити перед собою тільки на два метри — не більше. Треба бути дуже обережним, щоб не ступити в таке місце звідки можна полетіти в пропасть кратеру. Ми знаємо, що кратер з правого боку. Але й з лівого стрімкий обрив. Коли 5 полетів хто туди, скоро прибув би до села, що правда без душі. Але це нам не усього. Ми стали посуватися наперед черепашиною ходом. Лишали по собі сліди — знаки, щоб на всякий випадок знайти дорогу назад, хоч ще дома постановили вертатися іншою дорогою. Туман миг при мусити нас вернутися тою самою дорогою, щоб наостлі не сходити з гори. З кратеру було чути голосне булькотіння. Нарешті дійшли ми до місця, звідки хребет став спускатися, депо вниз. Здогадувалися, що нахилимося на самому вершку. Постановили затриматися тут. Зробили кілька світлин, хоч мало від них сподівалися.

Бувши в гостях у нашого поважно го „сусіда“ та ще на самій його голові, вважали ми за відповідне зробити маленьке прийняття. Він вгощав нас пахом сірки, а ми кинули в кра-

125. І. Болаховський	10
126. І. Кушкурон	25
127. М. Ситник	25
128. М. Москалик	25
129. М. Білоус	25
130. Е. Данильців	10
131. А. Кравець	25
132. В. Білан	5
133. С. Янович	25
134. В. Дубик	5
135. Я. Запотоцький	5
136. Т. Яньків	5
137. М. Дуліба	5
138. Ю. Довганюк	5
139. М. Крікералюс	5
140. С. Ковальський	5
141. І. Грицина	10
142. К. Франкевич	25
143. І. Цюпник	25
144. П. Янишівський	25
145. С. Ванько	25
146. Ю. Шаргут	25
147. П. Смерик	25
148. П. Гавришків	25
149. М. Дацьків	25
150. І. Вус	5
151. С. Шклярук	5
152. П. Саварин	25
153. П. Харидчак	25
154. О. Немировський	5
155. І. Ярмолюк	10
156. Д-р В. Жінчишин	10
157. І. Франів	25
158. М. Хомин	10
159. І. Волинський	25
160. П. Гридай	25
161. М. Черкас	25
162. П. Данилишин	25
163. С. Чернявський	25
164. Е. Сиваник	25
165. І. Шпук	25
166. С. Мосорин	25

Продовження в наступному числі.

ЧЛЕНИ ТА ПРИХИЛЬНИКИ СУМ!
Складайте далі пожертви на купно „Дому Просвіти“. Приєднуйте до збіркової акції Ваших знайомих. В Торонті збірку переводить Осередок СУМ-у, в Канаді місцеві Осередки.

КОМІТЕТ ОСЕРЕДКУ СУМ-у

Відвертий запит до керівних Органів КУК

„Український Робітник” надрукував такий запит одного із делегатів на III-й Конгрес КУК. Запит цікавий для цілого українського суспільства в Канаді, тому передруковуємо його в цілості. — РЕД.

ЧИ СХВАЛЕНІ ІІІ КОНГРЕСОМ ПО СТАНОВИ СТАТУТУ ОБОВ'ЯЗУЮТЬ ЧЛЕНІВ ПРЕЗИДІЇ І РАДИ КОМІТЕТУ УКРАЇНЦІВ КАНАДИ?

Вчитуючися в статтю „Україна залишилася далеко” („Наша Мета” — Великодне видання) будилися в мене сумніви, чи доцільним було в такий драстичний спосіб представляти дійсну вартість III конгресу — Конгресу, що його автор наведеної статті назвав „імпрезою”.

Ті сумніви мали певну підставу, бо я брав участь у нарадах статутної комісії і наглядно бачив, скільки часу й енергії витрачено, щоб устійти постанови цього статуту. Пригадує собі докладно, скільки часу посвячено на вирішення, за ким остає концепція схвалення бюджету: за Конгресом чи Радою Комітету? Справу вирішено в користь Ради й — на мою думку — цілком слушно. Бюджет схвалюється щорічно, а Конгрес має бути скликуваний

що — три роки. В цій дебаті брали активну участь адвокати, судді — люди, які з законами мають до діла в своєму щоденному житті і їх думки перерішила справа в користь Ради. З достовірного джерела знаю, що Рада Комітету на оwoйому засіданні поклікала фінансову комісію, яка мала опрацювати проекти бюджету і преджити Раді до затвердження.

Тимчасом: передімною обіжничку Комітету Українців Канади з дня 4 квітня ц. р. ч. 11 — 50 і долучений до нього м. ін. „Бюджет Комітету” — схвалений (?) Конгресом. Протираю очі, питаю: Чи це дійсність? Чи схвалений цим же III Конгресом статут не обов'язує тих панів, які ці обіжнички висилають? Чи дійсно праця статутної комісії мала б бути зведена до ролі „імпрези”? Чи пан Кохан, виконавчий директор, випишує на ст. 4 „ще раз підкреслюємо, що... бюджет був затверджений III Конгресом... має достовірне значення... (й тому) всякі закиди повинні назавсідги устати... не знав про постанови статуту і про рішення Ради? Чи п. Кохан одержав апробату зі сторони керівних органів на редакцію такого обіжничка? А коли так, то чи дійсно редакція „Нашої Меті”

не мала слушності назвати Конгрес „імпрезою”? додав би я: невдалою імпрезою.

Бо ж треба собі з'ясувати дійсний стан: Статут вичисляє таксамо ті статті, які лежать у компетенції Конгресу. Решту справ вирішує Рада як схвалююче тіло. Кожному логічно думаючому стає ясним, за ким компетенція схвалення бюджету. І Рада Комітету встановлюючи фінансову комісію для зладження проекту бюджету, ще раз це підтвердила.

Та — на превеликий жаль — зі змісту наведеного обіжничка бачимо, що автор (чи автори) цього обіжничка нехтують підставовими справами, які для кожної установи є схвалені законом. А коли так — то пощо було скликувати Конгрес? Вправді в часі Конгресу Президія Комітету Українців Канади роздала делегатам проект бюджету, бо на початку Конгресу не було ще відомим хто буде схвалювати бюджет. Та коли опісля Конгрес схвалив статут й цим вирішив справу схвалення бюджету в користь Ради Комітету — тоді ці роздані проекти бюджету остали тільки проектами, над якими не було переведено ніякої дискусії та які тим самим не набули

RUBINOFF'S

NEW MODERN DEPARTMENT STORE

508-510 QUEEN ST. WEST, TORONTO

- ТРИКОТАЖІ
- СУКНІ
- КОРСЕТИ

- ЖІНОЧА СПІДНЯ БІЛИЗНА
- БЛЮЗКИ
- СПІДНИЧКИ

Наша ввічлива жіноча обслуга говорить плавно по-українськи і по-польськи.

Для Вашої розпорядимості маємо низку комплектних жіночих, чоловічих і дитячих одягів.

ПРИСТУПНІ ЦІНИ! ПРИСТУПНІ ЦІНИ!

ГАРАНТОВАНЕ ВДОВОЛЕННЯ або ЗВОРОТ ГРОШЕЙ.

на порядку нарад. Не було отже ні схвалення, ні затвердження бюджету Конгресом.

І про це повинні знати пп. члени Президії і пп. члени Ради й п. Кохан. Висилаючи цього рода обіжничка, Керівні органи Комітету впроваджують свідомо в блуд публічну опінію й хаотизують найважливішу ділянку установи — а саме фінанси. Кожний, хто платить національну вкладку, хоче знати, на яку ціл будуть зібрані гроші зужиті. Про це якраз говорить бюджет. На цьому має спиратися й організатор п. Зорич у своїх рефератах. Я питаю: Яке довір'я

до закликів п. Зорича може мати учасник зборів, коли п. Зорич оперуватиме фікційними цифрами фікційного бюджету?

Керівні органи Комітету Українців Канади повинні вже раз здати собі справу з цього, що публічна опінія слідує за їхніми чинами та що заклик Комітету тільки тоді можуть мати успіх, коли сам Комітет буде шанувати схвалені для нього постанови статуту. Проголошено місяць травень — місяцем національної вкладки. Ще є пора направили помилку, спростувати відповідно зміст Обіжничка, перевести схвалення Радою Комітету дійсного, реального бюджету й цим направили те зло, яким є нехтування схвалення за конів.

А на кінець в Обіжничку (в розділі І б) є речення: „... зараз плянується велика (?) поїздка ред. Семена Підгайного

Чи це саме той п. Підгайний, що спричинив викинення із „Народного Дому” в Торонто молоді українські установи Пласт і СУМ? Коли так, то дійсно, є на що вплачувати національну вкладку!

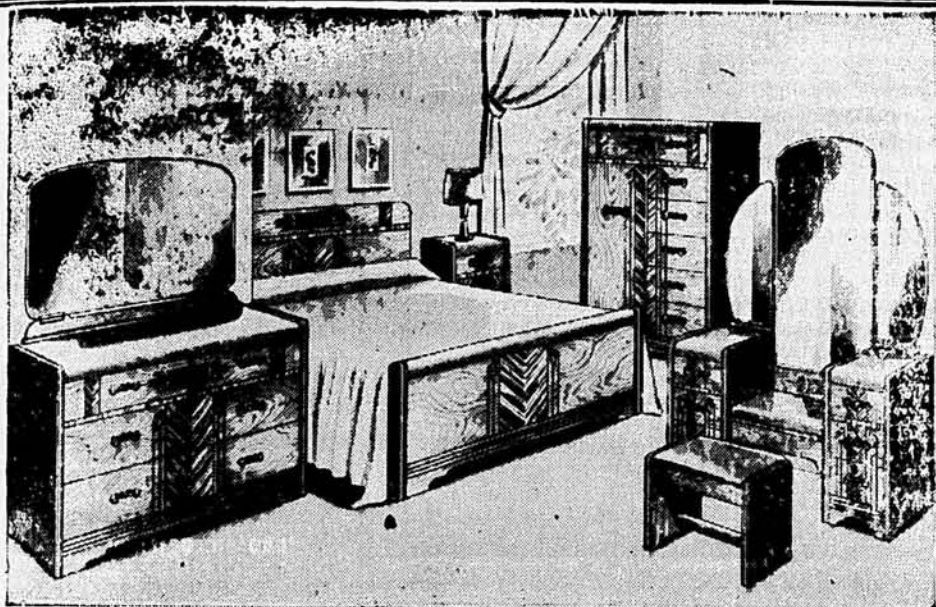
Делегат на III Конгресі

„ЕВРОПА” ФОТО-СТУДІО
615 Queen St. W. — Toronto

29 квітня ц. р. повінчалися в Українській Греко-Католицькій Церкві (вул. Бетирст 276) п. і Катерина Карабінювич і п. Степан Гордій;

в Українській Православній Церкві (вул. Бетирст 400) п. і Анна Антипенко і п. Богдан Костів. Після вінчання молоді пари відвідали наше фото-студію. Бажаємо їм усім здоров'я, щастя і багатьох літ.

ЯРМОЛЮКИ

Рідка нагода набути по знижених цінах і на догідні сплати ХАТНЕ УМІБЛЬОВАННЯ та ЕЛЕКТРИЧНЕ ПРИЛАД ДЯ. Мала плата готівкою.

ПЕРШОЯКІСНІ СПАЛЬНІ від \$79.50
ШАФИ в ціні від \$29.50
ХОЛОДІЛЬНІ вже від \$149.50
А коли хочете почути всі європейські радіовисильні
КУПІТЬ РАДІО „ФІЛІПС” — від \$79.50

ROYCE RADIO & FURNITURE COMPANY

1529 DUPONT ST. W. • LL 0175

ЛЕВ ДОПТА — власник

Зайдіть — а переконаєтесь!!!

Велика весняна випродаж

10-25 відсотків опуску!

— „Леппінно, що сталося?” — питаю.

— „Дь'еруціоне (вибух)!” — ледве чути відповідає.

Ішні кинулись до виходу. Це наперекір правилам. Але кожний з них хотів бути в таку хвилину біля своєї рідні, щоб разом пережити долю.

В ту хвилину вбігла до робітні жінка господаря. Впала на коліна з криком:

— „Кінце! всьому, ми вже не живемо!”

Й вигляду в цю хвилину я не забуду ніколи. Гарне лице вкрите сльозами. Очі дивляться кудись, вдалину, крізь стіну. Вираз жаху й розпачу додав їй чудової краси. Це перший раз в житті я бачив людське обличчя, в якому не було нічого крім душевних переживань, щирих, з душі, абсолютно неспроможених.

Чоловік кинувся успокоювати її. Я пішов до дверей, щоб побачити, що робиться назавні.

— „Сінор Россіні, не йдіть!!!” — чуваю за собою крик господаря.

— „Чому ні? Нічого ж такого нема, щоб не можна йти” — відповідаю.

— „Зараз почне сипатись каміння, яке викинув вулкан високо вгору, а по-друге, він буде ще далі вибухати.”

— „Закі це станеться, я хочу побачити, як виглядає тепер вулкан!” — і з тим вибіг на вулицю.

Глухий рев вулкану не переривався ні на хвилину. Напроти був високий будинок, а зараз коло нього ще вища церква. Звізсіть я не міг бачити нічого. Тому побіг направо перед церквою.

Передімною розкрився небуденний вид. Приблизно третя частина горі була вкрита буквально вогнем-полум'ям. Над вершок горі стояла бача диму сотні метрів заввишки і висока може вдвоє стільки вона була високо-високо над стіжками горі і клубилась внутрі, немов би хтось мішав її з кратеру підіймався стовп диму, що в'язав його з багню. Творився образ сосни. З неї простягались смуги вниз, подібні до тих, які бачимо здалеку з дощевих

хмар. Ті смуги тяглися на лівий бік горі — знак, що з правого був легкий подув вітру. Згорі котилось по декуді каміння. На щастя воно затримувалося на кущових узбіччях. Верхній край заростів теж горів полум'ям. Денеде чувся стукіт падаючого каміння на землю і дахи. Я пригорнувся до стіни церкви та зза рогу лобувався одним із найцікавіших видів в моєму житті.

Надворі почало вечоріти. Сумерк додавав чару видові. Від початку вибуху минуло приблизно з десять хвилин. Вогонь на горі почав гаснути місцями, а за деякий час щез цілком. Тільки дими вказували, що там дотліває пожежа.

Надворі появилос'я багато людей. Всі говорили, що вулкан повинен вибухати ще далі, як минулим разам. Це додавало їм невпевненості й страху. Бігали до своїх рідних, щоб довідатися, чи не сталося якого нещастя.

Нараз в клубах диму над вулканом заморготіли блискавки — без громів. Це викликало нову паніку між населенням. Одна жінка, пробігаючи попри мене, кричала:

— „Прийшов кінець світу! Такого ще ніколи не було!”

Однак люди успокоїлись відносно швидко. Вже спокійніше могли оповідати собі про випадки. В кількох місцях пробиті були дахи домів, але на щастя без випадків у людей.

Один камінь завбільшки стола пробив церковну баню на другому кінці села та врісся в самій середині церкви. Щастя, що нікого тоді не було в церкві. В 1928 р. подібний камінь, розніс один із домів, в якому загинули мати й син, що приїхав напередодні з війська на відпустку.

В іншій випадку загинуло шість душ, які працювали за селом на виноградниках на східній горі. Смерть прийшла внаслідок задущення.

Від так званого „спостаменто д'арія” (зрушення повітря) при першому головному вибуху вилетіло багато вікон. З тої самої причини море відсунуло свої води від берега, а потім хлинуло назад, заливаючи всю широкую пляжу. Після того відплили во-

ди знову назад, залишаючи на піску багато всякої риби.

Вміжчасі підійшов до церкви „Чорний” (Михайло Г.) і почав оповідати те що він бачив. Він був у щасливому положенні, ніж я і бачив більше як я. Якраз в мент вибуху він вертався з проходу на пляж. При першому головному поштовху він бачив велетенський вогненний стовп (подібний до вибуху вогню при вистрілі з гармати), який піднявся високо в синяву неба. Рівночасно з вогнем вибухнули маси диму, в формі кола, маючи як свою вісь вогненний стовп. В черговий мент було видно й каміння, яке вилетіло прямо в небо. Частина його розлетілася на всі сторони.

Тепер смуги падаючого каміння зрідли цілком. Цей камінь, головний дрібний, є дуже легкий. Він подібний до роздутого зерна, нпр. кукурудзи, діркуватий. Називається „ляпілью”. Маси його плавали в морі предовгі тижні пізніше.

На скелі Стромболіккі знаходиться автоматична ліхтарня для перестороги пропливаючих пароплавів. Вона сама запалюється коли починає вечоріти. В цей вечір вона не запалилася, бо від вибуху зіпсулася. Вислано негайно людей які запалили іншу механічну і пилинували її кілька ночей, заки справлено зіснувало. Треба пам'ятати, що Стромболіккі віддалений коло два кілометри від Стромболі!

Якийсь корабель, що пропливав далеко від острова, змінив свій курс в його напрямі, щоб евентуально принести поміч населенню.

До пізньої ночі продовжувались переповідування пережитих вражень. Крім того населення очікувало ще хоч одного великого вибуху, який буває деколи негайно після першого, а деколи і день пізніше.

Та на цей раз не так сталося, як звичайно. Вибуху не було. В темноті ночі ліно' перенісся на лівий бік острова та втратив свою рівну округлу форму. Вулкан воркотів сильніше ніж звичайно та викидав із себе масу диму. Цей дим був освітлений постійно вогнем із кратеру.

Виглядало це як заграва пожежі. Впрочім такий вигляд бував дуже часто в нічну пору.

На другий день вулкан був цілком тихий. Навіть капелюха над ним не було. Із „ліно” не осталось і сліду на небі. Ми постановили зробити ще одну прогулянку на нього, щоб побачити що в ньому змінилось. Коли б сьогодні вулкан не вибухав, а завтра буде гарна погода так як сьогодні — відемо.

Італійці, почувши про це, благали нас не робити того. Він може вибухнути й завтра, тим більше, що другий вибух „мусить” бути. Ми узяли з собою все від сьогоднішнього дня і погоди завтра. Осталися при своєму. Поробили приготування.

Не від речі буде тут згадати, що після кожного із вибухів, населення робить заходи перед урядом, щоб поселити його десь у іншій місці. Один раз навіть було їм запропоновано розсіяти переселення, але вони хотіли бути всі разом. З другого боку, коли пройде дещо часу після вибуху, вони успокоюються і живуть далі, забуваючи про небезпеку. Люблять свій острів і життя на ньому.

Черговий ранок був чудовий. Вулкан мовчав. Без хмаринки, як і вчора.

Вже знаємою дорогою посувалися ми скоро наперед. Товариство на цей раз збільшилося на ще одного хлопця — сироту, який вибрався оце вперше, а той що був попереднього разу з нами зустрів нас несподівано на половині дороги. Вже давно втік з дому. Мало є мешканців на цьому острові, що були на вершці. Гроза вулкану тримала їх у повній пошани віддалі.

Без пригод, жартуючи, добрались ми до місця, звідки було видно кратер. Темно-жовта маса заповняла все дно. Легкі хмаринки підіймалися місцями з тої маси. Постійно в різних місцях здувались бульки в промірі не менш одного метра. Коли випукуість їх сягала відповідної висоти, вони розривались. Ми догадувались яких розмірів мусять бути бульки, коли їх розрив чути аж

в селі! Міркувалось теж, як приходити до великого вибуху. За довгий час, кілька років, гордо вулкану зужується все більше, виладування постійно зменшується, а зате нагромаджується сила внутрі. Коли її назбирається забагато, вона насильно пробиває собі дорогу назовні там, де є найменший спротив — через кратер.

Так ми собі пояснювали явище вибухів вулкану на основі того, що знали з геології. Вповні потвердив це професор університету в Катані, вулканолог, д-р Абрудзезе. Він приїхав кілька днів пізніше, щоб на місці поробити деякі замітки після вибуху.

Підіймаючись все вище, зауважимо, що поверхня горі вкрита все густіше сплюсненими куснями лави. Вона теж діркувата, але тяжка в своїй масі. Видно замало мала повітря, щоб роздробитись, чи насититись ним, так як „ляпілью”. Була це лавя, що нахилилася на краю кратеру так, що сила вибуху не викинула її в небесні простори, тільки вона розсипалась, зараз при кратері та на узбіччя горі. Це ота лавя горіла без посередності після вибуху. Сама вона — це розтоплене до червоного каміння. В сполуці з повітрям творилося полум'я. Тепер та лавя була темною — сіра з закраскою синього. Під час першої прогулянки ми не натрапили на такі „коржі”, хіба десь в заглибинах. Це знак, що повітряна й водяна ерозія (вітри й дощі) усунили її з виставлених місць. На самім шилі ті коржі були так густо розположені, що були часто пов'язані між собою.

Пізнали ми свою дорогу з попереднього разу і переконались, що ми були тоді на найвищих місцях. Дали хребта не було. Скеля обривалась нагло, а внизу, яких сто метрів нижче, творилась сілка. На другому його боці підіймалась самішня скеля, цілком неприступна — „торріоне” (вежа). З правого боку дивилась на нас глибока на 150 метрів пропасть — кратер. Він був кількатор метрів у проріз.

(Продовження буде)

3 українського життя

УКРАЇНЦІ В АВСТРАЛІЇ

Сідней — Тут основано український чоловічий хор під керівництвом проф. Струка. Перший виступ хору відбувся 25 березня ц. р. на Шевченківській Академії. Вже однак перед тим Сіднейський щоденник 'Телеграф' відмічував працю того хору, диригентом якого є, кол. професор, теперішній залізничний чистильник, а хористами: доктори, правники, ветеринари... Управителем хору є Т. Калужний, а баритон В. Матіш опівав раніше в найкращих європейських операх...

Аделаїда — Після довгої підготовки тут організовано 'Театр Маліх Форм' під керівництвом Я. Андруховича. До основного акторського складу входять: В. Королик, Р. Василенко, Карпенко, акторка — балетмайстер Є. Андрухович, Віра Василенко. Один з акторів (Р. Василенко) прийнятий до Сіднейської Академії Драматичного Мистецтва, в якій були цього року тільки три вітні місця.

Батерст — На мистецькому курсі, в якому взяло участь багато австралійців і тільки один українець, талановитий український графік Леонід Денисенко здобув першу нагороду. Австралійські часописи принесли похвальні статті про нашого мистця та пригадували, що на конкурсному журі вирішено геть його проект наголовку українського тижневика 'Вільна Думка'.

Сідней — Тут розпочато організування відділу Наукового Товариства ім. Т. Шевченка. В плані праці того Відділу намічено наукову працю (перш за все демографічні питання), організування бібліотеки, архіву й музею, а крім того видання від часу до часу чергового тому 'Записок НТШ'.

ПРО ВСЕ І ЗВІДУСІЛЬ

● В церкві св. Михайла в Принс на строві Гаїті правлено панахиду над домовиною жінки, що померла минулого дня. Нараз усі почули, що в **домовині** померла рухається, стоїть, а врешті можна було докладно пізнати голос небіжки. Настала страшна паніка, більшість приявних втекла. Священик відкрив домовину. Виїшло, що жінка вмерла тільки на деякий час, цебо попала в летаргічний сон. Її перевезено до шпиталю, де вона скоро видужала.

● В січні 1950 року керівник пожежної сторожі в Суттон, Канада, ловив рибу в озері Сімку. Під час лову впав його ніжик під лід. Як же було здивування цього палкого рибачка, коли він 11 квітня ц. р. побачив як на прийнятті канадійського легіону один з його знайомих, п. В. відчинив пляшку його ножем. Історія неймовірна, нагадує історію біблійного Йони, але правдива: добродій В. тижень тому зловив у водах Сімки озерну форель, в нутрі якої знайшов цього кишкестового ножа.

● До напаленої цеглової печі в місті Мінерва (США) заліз кіт. Робітники не знаючи нічого про те, закинули кіт з цеглою на 36 годин і підтримували температуру не менш 480 ступнів Фар. По 36 годинах кіт вискочив цілий осмалений і попечений з печі, як тільки її відчинили, та негайно кинувся до їди, яку йому подав ветеринар. Як він витримав у такій горячі — залишається і досі загадкою.

● Пасажирський літак у Лос Анжелос був готовий до відчалу. 16 по дорожніх ждали поки обслуга завантажить багаж. З юрби людей, оточуючих літаки, вискочив чоловік і закривав до обслуги: 'Не давай те цього клунка до літака, бо в ньому є газолінова бомба...' Заскочений робітник вилутив з рук клунок, що негайно загорівся. Одні почали гасити вогонь, інші зловили інформатора. Виявилось, що Д. Грент хотів спричинити катастрофу літака, яким їхала його жінка і двоє дітей. Вони були забезпечені на 25 тисяч дол. Грент мав крім довгів на 8 тисяч і любовку, якій обіцяв одруження. Він станув перед судом за намір вбити 16 осіб і знищити майно.

● Англійські водолази працюють уже місяць, щоб видобути з морської глибини корабель 'Флорентійський Герцог', що входив у склад еспанської 'великої армади' і затонував коло берегів Шотландії після битви з англійською флотою. На тому кораблі повинно бути 33 мільйонів золотих дукатів (84 мільйони дол.). Працями керує Альжирський герцог, голова шотландського роду Кемпбелів, який має право на всі скарби, віднайдені в англійських водах.

ВИСТУП КАПЕЛІ БАНДУРИСТІВ У СЕНАТІ США

Вашінгтон — Українська Капеля Бандуристів ім. Т. Шевченка виступила зі своїм концертом у залі сенатського будинку у Вашингтоні. Після концерту один із сенаторів сказав: 'що ця величава будівля ще ніколи не чула такого могутнього співу і сьогодні в ній уперше пролунав спів та музика українських співаків — бандуристів'. Сенатор Фергусон сказав: 'Ми подбаємо, щоб ваші величні концерти відбувалися частіше, бо сьогоднішній ваш виступ дав нам можливість пізнати красу і силу хорового мистецтва'.

Справді це був єдиний концерт в тому роді: як довго стоїть будинок сенату (американського), ще ніколи не було так, щоб замість дискусій на теми політичні чи економічні лунала пісня та ще й українська!

ДОКЛАД ГРІНЯКА В РОКОВИНІ МАКІВКИ

Нью Йорк — У 35 роковини кривавого переможного бою Українських Січових Стрільців у Карпатах (29 квітня до 2 травня 1915) коштовний УСС Никифор Гріняк виголосив 30 квітня ц. р. у рядах Академічних Вечорів НТШ доклад про 'Початки і розвиток легіону УСС'.

Філадельфія — Українська громадськість Філадельфії (США) урочисто відзначила великим святом в Україні — Американському Клубі 25 ліття хору ім. Олександра Кошиця. Після довгого бенкету хор під керівництвом диригента Сергія Шевченка успішно виступив із концертом.

Дякуючи тому, що хор збагатився свіжими голосами із скитальщини, хор не лише тримається на рівні, але й значно підвищує свою технічну вправність.

На одному з останніх вечорів Літературно-Мистецького Товариства у Філадельфії ред. Б. Романенчук прочитав цікаву доповідь про літературні організації в 20 роках на Україні.

На протязі своєї більшості, як піврічної праці, товариство влаштувало 21 доповідь для своїх членів і один вечір для широкого громадянства (доповідь проф. П. Мегика 'Як большевики нищили українські церкви').

ГУЦУЛЬСЬКА ГРУПА "ЧОРНОГОРА"

23 квітня в українській залі на Франклін вул. у Філадельфії відбувся незвичайний вечір. Вперше в Америці виступила українська гуцульська група 'Чорногора'.

У барвистих гуцульських одягах, із цимбалами, з довжелезною трембітою та скрипками та група поставила п'єсу 'Опришки' Степка А. Шекерика (перерізка з Корженівського го). Зміст п'єси — кохання гуцулки Параски до легіона Юри, якого підступом віддають до війська. Параска знаходить свого коханого, тікає з ним у гори, що стають сховищем для опришків. У бою з жовнірами Юри тяжко ранять, Параска божеволіє...

Власне не зміст п'єси цікавий, а правдивий гуцульський говір, барвисті одяги, танці і коломийки. Дивлячись на цю виставу, глядач бачить і всім серцем відчуває оту первинну українську, либонь праслав'янську сутність, що дякуючи Карпатським горам — збереглася аж до наших днів. З погляду звичаєвого народного гуцульська група має незаперечну цінність. Адже самі виконавці це — не фахові актори, а правдиві гуцули із Жаб'я, Ворохти, Яремча, Шерора та Космача. Однак треба визнати, що аматори таки добре працювали над собою. Талановиті Параска Шекерик (в ролі Параски) та Іван Гаврилюк (в ролі Юри) вже переростають себе як аматорів. Коли вони будуть наполегливо працювати над собою, можуть стати фаховими акторами. Теж саме можна сказати про А. Шекерика (в ролі Прокіпа), Д. Василюка (в ролі Мандатора) та інших. А вже самі танці напр. 'Аркан' — справжні танці, що полюблять глядачі.

Варто також відзначити добру організацію вечора (адміністратор п. Т. Федусь).

Треба побажати, щоб народна група 'Чорногора' відвідала більшість скупчення українців у Америці й Канаді.

COUNSELLING IN IMMIGRATION, STEAMSHIP AND AIR LINE TICKETS
101 Mackey Bldg. SUDBURY ONT.
Представник: В. САРМАТЮК
Кваліфікований і досвідчений рядовець вивчає афідавіти на спровадження рідні і знайомих до Канади, продає квитки на корабельні й повітряні лінії та помагає інші урядові справи.

Д-р Л. ГУЦУЛЯК

ДЕНТИСТ

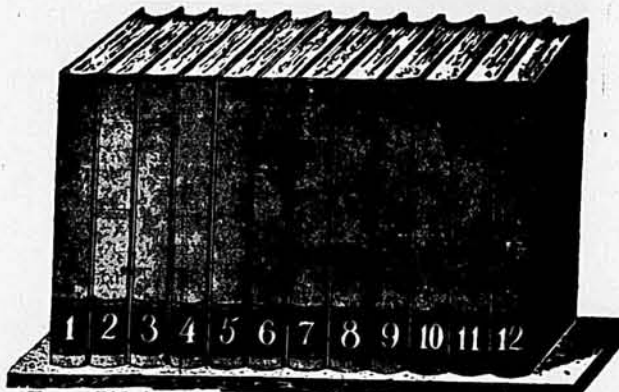
Відкрив свою клініку

Room 270 Physician & Surgeons Bldg.

86 Bloor St. West, (біля Бей) Toronto, Ont. — Tel.: KL 6727

Вечорами тільки за замовленням.

БІБЛІОТЕКА КЛУБУ ПРИЯТЕЛІВ УКРАЇНСЬКОЇ КНИЖКИ

Таку бібліотеку видає для Вас 'КЛУБ ПРИЯТЕЛІВ УКРАЇНСЬКОЇ КНИЖКИ', що недавно оснований у Канаді під патронатом визначних українських діячів.

За видавничу діяльність Клубу відповідає видавець Іван Тиктор.

ДРУКУЄМО: Твори сучасних українських письменників і публіцистів, кращі твори з давнішого нашого письменства, переклади вартісних творів чужої літератури, публікації про визвольну боротьбу українського народу в українській і чужих мовах. Про вибір книжок до друку рішає редакційна колегія, зложена з визначних представників української науки і літератури.

РІЧНО БУДЕ НАДРУКОВАНО 1680 сторін. ЦЕ Є 8-12 КНИЖОК малої 8% ПО 128 ДО 200 СТОРІН. Перша книжка появляється в ЧЕРВНІ ц. р.

Річна передплата на усі ці книжки \$8.00. Незаможні можуть сплачувати 3-ма ратами.

Передплатник стає одночасно **ПРИЯТЕЛЕМ УКРАЇНСЬКОЇ КНИЖКИ** і отримує відповідну виказку.

Перші передплатники — **Приятелі Книжки** — будуть нагороджені вартісними преміями для прикладу Громадянства. Вислід премійового конкурсу буде проголошений з появою першої книжки.

Запрошуємо всіх українців, що розуміють потребу ма сового поширення української книжки, приступити до великої громади Клубу Приятелів Української Книжки.

Вже приймаємо передплату, яку можна вислати готівкою в листах або моні ордерами на адресу: UKRAINIAN BOOK CLUB, 834 1/2 Main St., Winnipeg, Man., Canada

ДОБРІ причини, чому

Ви повинні купувати у

1. Купно на кредит
2. Виплата без відсотків
3. Задовільні товари, або зворот грошей.

3

Toronto Family Clothiers

514 QUEEN ST. W.

Tel. AD. 2415

- чоловічі вбрання роблені до міри
- штани готові і до міри
- шкіряні жакети
- хлоп'ячі вбрання
- чоловічі готові вбрання

- жіночі плащі
- жіночі одяги
- суконки
- спіднички і блузки
- жіноча білизна
- плащі для дівчат

ПОСТІЛЬНІ РЕЧІ — САТИНОВІ ПОКРИВАЛА НА ЛІЖКА
Будете в нас почуватись як в дома, — ми говоримо Вашою мовою!

D. KASHUCK — власник

М'ЯСНІ ВИРОБИ

- **КОВБАСУ**
- **САЛЬЦЕСОН** звичайний або з кров'ю
- **КИШКУ** звичайну або з кров'ю
- **СОЛОНИНУ**

ВУДЖЕНЕ ТА СВИЖЕ М'ЯСО

— поручає: —

І. Павич

Вудження власного виробу (домашнього)

Полагодуємо негайно всякі замовлення з провінції.

809 QUEEN ST. W. — Tel.: EL 0658

TORONTO, ONT.

W. N. BODDY & Co.

Публічний бухгалтер-експерт і фінансовий контролер.

Обчислювання прибуткового податку

ВАСИЛЬ БОЙДУКЕВИЧ

LA 2351

Toronto, Ont.

106 Wells Str.

Y. Onyschuk

INSURANCE

всі роди аскурацій: життя, вогонь, авто, надуга, нещасливий випадок та інші.
1165 DUNDAS Str. W.
TORONTO, ONT.
Tel. KE 5944

МИХАЙЛО СТЕФАНЮК

ОКУЛІСТ

Екзамінує очі і приписує окуляри, коли потрібно.
BATHURST MEDICAL BLDG.
312 BATHURST ST. Toronto, Ont.
Phone AD 6373

Д-Р ЕВГЕН ГУМЕНЮК

ДЕНТИСТ

567 Bathurst Street
(bet. College & Ulster)
Tel.: RA. 8383 — Toronto, Ont.

Д-р В. ЖІНЧИШИН

B.A., B.E.D. M.D. L.M.C.C.

ЛІКАР І ОПЕРАТОР

приймає в год. 2 — 5 17 — 8
386 BATHURST ST.
TORONTO, ONT.
Ph.: WA. 1344

X-RAY

X-RAY

Д-р. I. BAXNA

ДЕНТИСТ

Dr. ELIAS WACHNA
Dentist
386 Bathurst St., Toronto, Ont.
Telephone: EL 6515

Д-р Іван КУЧЕРЕПА

ЛІКАР, ХІРУРГ І АКУШЕР

Урядові год. 1.30—3; 6.30—8
268 HIGH PARK AVE.
pir ANNETTE ST.
(біля Бей) Dundas St.
TEL.: MU. 3453

Іван ЯРЕМКО, Б.А.

АДВОКАТ І НОТАР

Заступає в справах цивільних, кримінальних і розводних.
Suite 305, Manning Chambers
414 BAY ST., (cor. Queen)
Office: AD 0630 — Res: ME 5420

Б. Т. БУКОВСЬКА-ВЕЛНАР

ОКУЛІСТКА З УКРАЇНИ

Екзамінує очі дорослим і дітям
Години: від 10 рано до 9 вечора.
55 St. John's Rd.—Ph.: LY. 0652
(Dundas West — 3rd stop past
Keele St. — St. John's Rd.
Toronto, Ont.

ОКУЛІСТ

Л. ЛУНСЬКИЙ

Екзамінуємо очі. Добираємо окуляри на різні недомогання очей. Лікуємо нервовість і біль голови.
Говоримо по українськи.
470 COLLEGE ST. W., RA. 3804

УКРАЇНСЬКА ПЕКАРНЯ

Victoria Bakery

735-741 PALMERSTON AVE.

Toronto

під керуванням новоприбулих фахівців

поручає:

найкраще печиво: хліб, булки і тісточки.

Жадайте у всіх крамницях або замовляйте прямо в пекарні:

TEL.: LA 0900

Весна в Торонті

(Велика весняна дитяча імпреза)

(ГВ) — Надворі ще дме холодним вітром, тільки незаметні бруньки на деревах вже звіщають весну. Тимчасом наші найменші вже вітають її дитячим привітом — імпрезою в честь весни під гаслом „Весна в лісі“.

Цю небуденну імпрезу для нашої дитвори зорганізувала пластова станція в Торонті при допомозі школи танку Оленки Гердан. Діти були захоплені собою та одні одними, бо всі вони, передягнені за квітки, метелики й різні звірятка, брали участь у спільній забаві, яка притягнула чимало старшого громадянства.

Весняний настрій викликав у привітних пласту — сеніор Я. Винників своєю розповіддю про зимовий сон природи та її пробудження.

Учениці школи танку виконали пантомімічний танець — змагання весни з зимою, — в якому весна перемогла зиму при допомозі життєдайного сонця. (Все це під музику М. Гайворонського та Ю. Філя та у фортеп'яновому супроводі І. Яворівської). Неслужняну квітку, що заснула вихопилася з-під землі, прибила несподіваний поворот зими зі сніжинками, які в метушливому танку прикривають собою напів — замерзлу квітку. І знову сонце стає в пригоді весні, в її праці та допомагає їй будити землю зі сну. Неначе під чарівним доторком невидимої руки прокидається підоніжник, будить своїх друзів і всі вони веселим танком вітають весну та просять сонце

оживити напів — замерзлу квітку. Так і стається: під соняшним теплом квітка підноситься із землі та поділяє спільну радість танцюючих підсвітників.

Цей танковий образ, укладу й вишколу знаного педагога Оленки Гердан, зробив дуже гарне враження на присутніх і викликав захоплення дітей. Це був перший виступ цієї танкової школи, що заснувалася у Торонті 5 місяців тому і яка має три відділи. Учні виявили знання ритміки і техніки танку, відповідної їхньому вікові, та разом неабиякі здібності до танку. Їхні вироблені рухи звернули загальну увагу глядачів і спонукали літи в танець метеликів, курятко, зайчиків, лелек, пастушок, князівку весни з незабудками, конваліями, тупіпанями, романами та іншими квітками.

Серед забави до якої пригравала музика, учениці школи танку виконали ритмічну забаву „Князівна“, в якій головні особи (князівна, князенька і відьма) мали відповідні строї. На закінчення імпрези тіж виконавці виконали інсценізацію байки „Рукавичка“, притягаючи до співучасті великий гурт дітей.

Забави закінчилися, але діти так збраталися одні з одними, мало того — теж зі своїми костюмами, що важко було їх розлучити...

Успіх імпрези треба завдячувати пластунам сеніоркам, ініціаторкам імпрези, та батькам, що відгукнулися на заклик у пресі, подбали про різноманітні костюми для своїх дітей і дали їм змогу пережити кілька радісних годин у рідному та веселому середовищі.

Ця перша імпреза в тому роді у Торонті та взагалі в Канаді, імпреза, яких у нас на еміграції конче потрібно, якщо хочемо відповідно виховати дітей та втримати їх при українському крені.

УКРАЇНСЬКИЙ ЕВХАРИСТИЙНИЙ КОНГРЕС

Вінніпег — 3 Центральні Українців Католиків Канади нас повідомляють, що від 31 травня до 2 червня відбудеться у Вінніпезі євхаристійний конгрес українців католиків Канади.

Учасність у Конгресі візьмуть єпископи та духовенство трьох єпархій у Канаді, як теж члени і представники п'яти українських домініяльних організацій — БУК, Братство св. о. Николая, Ліги Українських Жінок, Українського Католицького Юнацтва і Місійного Товариства св. Йосафата. Крім цього до участі запрошено визначних гостей з США, як теж загальні українські католики Канади.

Метою конгресу є перш за все віддати поклон Євхаристійному Христові в Святому Році, а далі — скріпити організаційне життя українців католиків у Канаді та вшанувати 20-ліття єпископства Владика архієпископа Василя Ладика.

КУРС АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ НА УНІВЕРСИТЕТІ МАНІТОБИ

Як відомо, минулого року в часі літніх вакацій Манітобський Університет у Вінніпезі зорганізував курс англійської мови для новопритягнутих студентів і осіб з закінченою вищою освітою. В курсі взяли участь понад 40 осіб, що з успіхом покінчили його. Показалося, що цей курс дуже потрібний і що він сповнив свою важливу роль.

Цього року Манітобський Університет планує в літній такий самий курс англійської мови для новопритягнутих із академічною освітою.

Курс будуть вести визначні фахівці методом шкільного класового навчання й вільної позакласової дискусії й розмов на терені університетського кампусу в Форт Геррі, де учасники будуть мешкати разом серед англомоовного оточення.

Курс — складова частина університетської Літньої Школи.

Він призначений насамперед для мешканців Манітоби, а лише в малій мірі для новопритягнутих з інших провінцій. Він приватиме шість (6) тижнів. Оплата за курс всього \$5.00. Мешкання й харч в університетському кампусі — \$10 на тиждень.

Тому що місце для учасників обмежено до 50 осіб (по 25 на кожному відділі) радиться всім охочим завчасу зголошуватися на цей курс. Вписові формулярі й ближчі інформації про цей курс можна дістати пишучи до:

UKRAINIAN CANADIAN COMMITTEE
721 McIntyre Bld. Winnipeg, Man.

Ще в обороні Пласту.

Помістимо з незначними скороченнями комунікат Краєвої Пластової Старшини в Канаді в справі виступів окремих людей і середовищ проти Пласту.

На Загальних Зборах Т-ва Українського Народного Діму в Торонті в дні 23 і 24 січня ц. р. мали місце неприхильні виступи проти Станиці Союзу Українських Пластунів у Торонті. Торонтоський часопис „Наш Вік“ у ч. 6 з 4 2 ч. р. помістив про це статтю п. О. Охрима: „З річних зборів УНДому в Торонті“, яка містить низку важких закидів проти Станиці в Торонті, а то й Українського Пласту взагалі.

Краєва Пластова Старшина, як зверхній орган Станиці в Торонті, піля докладного перевірчення, висловлює оцім прилюдно своє становище в цій справі. За звітномленням п. О. Охрима, поміщеному в „Нашім Віку“, висловлено на зборах УНДому такі закиди проти Станиці в Торонті:

1. Пластова Станиця в Торонті є під контролею одної політичної партії;

2. виховна праця Станиці ведеться не по-демократичному, а молоді діти є об'єктом експериментів у вузькопартійних цілях пластових провідників;

3. під плащиком Пласту „ватажки однієї партії“ хотіли стати господарями УНДому, усуваючи законних господарів;

4. Пластова Станиця в Торонті не виконала ні однієї точки з умови про співпрацю з УНДомом, і саботувала та бойкотувала діяльність УНДому;

5. члени Станиці писали до управи УНДому анонімні листи з погрозами і т. д.

Провіривши діяльність Станиці в Торонті, з повною відповідальністю та згідно з правдою стверджуємо, що:

1. Провід Станиці за весь час своєї діяльності не порушив принципів аполітичності й апартійності Пласту і тому всі закиди, що Станиця в Торонті опанована одною політичною партією, не мають ніякої основи;

2. інші закиди, а зокрема етично — морального характеру й щодо виховання молоді, є теж безпідставними.

Щодо відношення Пластової Станиці в Торонті до УНДому подаємо ще такі інформації:

Після заснування Станиці в Торонті в квітні 1948 р. Т-во УНДім

відступило для Станиці безплатно приміщення в своєму будинку, при чому обидві організації постановили взаємно співпрацювати. Ця співпраця прибрала незабаром конкретні форми. Чимало членів Станиці — сеніорів і старших пластунів — записалося в члени УНДому; деякі з них приступили до аматорського гуртка й хору УНДому і, як такі, брали активну участь у різних імпрезах УНДому, як нпр. 2. 4. 49, 26. 6. 49, 3. 7. 49, 18. 9. 49, 20. 11. 49, і т. д.

Загал пластунів відвідував імпрези УНДому. Довгий час відносини між обидвома організаціями були добрі. Деякі недотримання чи непорозуміння що могли повставати між Станицею і УНДомом з причини приміщення під одним дахом, були такі дрібні та незначні і — що найважливіше — не були виявом злої воли, що ніхто з того приводу не робив ніякої проблеми.

Розвій Станиці поступав скоро, число членів зросло до кругло 200 осіб так, що цей факт УНДім міг відчувати, як деяке обтяження для себе. До того приміщення в УНДомі виявилось для Станиці затісне та гольово з браку протипожежної охорони несподобало. Натяки проводу УНДому, що Станиця мусить оглядатись за іншим приміщенням, знаходили по стороні проводу Станиці повне зрозуміння. Провід Станиці, свідомий цієї ситуації, почав був робити старання придбати власну домівку.

У протипагу закидам щодо виховання молоді наводимо оцінку виховної праці Станиці, яку видали батьки й опікуни пластової молоді в Торонті на своїх зборах 19. 3. ц. р. Цей, для нас наймірадоїший голос, був висловлений в резолюціїх (Даліше подано текст резолюцій, що був надрукований у „Г. У.“ ч. 15).

Після зборів і появи згаданого вище статті Краєвої Пластової Старшини, на робота намагання вияснити і полагодити справу між УНДомом і Станицею в Торонті. Для того з дозвільнення Краєвої Пластової Старшини два її члени: пл. сен. інж. О. Тарнавський і пл. сен. Д. Штундер відвідали 12. 2. ц. р. голову УНДому п. М. Кунікевича та відбули з ним у тій справі довшу розмову. Пізніше Краєва Пластова Старшина звернулася ще раз у тій же справі до Управи УНДому своїм листом з 5. 3. ц. р., в якому просила Управу Дому:

1. передати відпис тих частин протоколу загальних зборів де йшла мова про Пластову Станицю в Торонті;

2. написати, чи справді звідомлення п. О. Охрима в „Нашому Віку“ про загальні збори вірно з'ясовує їх перебіг і виступи та промови поодиноких учасників зборів у справі Станиці. Коли ж так не є, то подати відповідне, згідне з правдою спростування до української преси та до Краєвої Пластової Старшини;

3. подати конкретні закиди, чи претензії Управі УНДому до Пластової Станиці в Торонті, її Проводу, чи поодиноким її членам.

Досі Краєва Пластова Старшина в Канаді не одержала, на жаль, на це писемно ніякої відповіді. Зате в часописі „Наш Вік“ ч. 13 — 5 з 25 3. ц. р. появилось „Вияснення в справі Суми і Пласту“, яке не вияснює суті справи, ні не дає відповіді на згадане писемно Краєвої Пластової Старшини, лише подає нові закиди. Деякі з них є неістинні, а інші — після перевірення — виявилися безосновними. І так: неправдою є, наприклад, що в УНДомі Станиця продавала „бандерівську літературу“; що в приміщенні Станиці творилася „Ліга Визволення України“; і відвувала там свої засідання. Неправдивим і нетоварним є теж, наприклад закид, що в приміщенні Станиці часто бували д-р Ю. Русов і д-р Д. Донцов; навіть якщо вони бували, то це не може бути приводом до будь-яких закидів проти Станиці, бо до пластової домівки має вступ кожний національно думуючий українець.

Згадаємо ще, що голова Станиці в Торонті, пл. сен. інж. М. Кміт про сив 24. 1. ц. р. дозволив йому як голіві, бути прийнятим на загальних зборах, щоб особисто вияснити та відповісти на закиди, зроблені Станиці першого дня зборів. Однак голова зборів, п. Г. Мазурек, не дозволив пл. сен. інж. М. Кмітові увійти до залу зборів. В той спосіб відібрав Станиці можливість стати в своїй обороні.

Торонто, дня 20. 4. 1950 р.
За Краєву Пластову Старшину:
(— пл. сен. інж. О. Тарнавський в. р.)
(— пл. сен. Д. Штундер в. р.)

свій подив для бротьби українського народу проти червоного окупанта. Очевидно перебування в такій атмосфері страшного гнету та очайдушної, але рішучої боротьби народу, якого він перед тим може навіть не признавав, заміню влинула на нього. У висліді — він утік на захід.

ROMANICK & ROMANICK
АДВОКАТИ, ПОВНОВЛАСНИКИ І НОТАРИ
Заступають в справах кримінальних і цивільних, судових і позасудових
МИХИЛА РОМАНЮК
511 Temple Bldg.
TORONTO, Ont.
Telephone: ELgia 2386

OLIMPIA GRILL
484 QUEEN ST. W. (pг Denison) TORONTO, ONT.
Український ресторан під новою управою
—:: поручає ::—
ДОБІРНІЙ БУФЕТ! ●● СМАЧНІ СТРАВИ!
Відкритий кожного дня до 1-ої год. ночі.

ПЕТРО КУШНІР
НОВОПРИБУЛИЙ ЮВЕЛІР, ГОДИННИКАР
559 1/2 Queen St. W. Toronto, Ont.
Jeweller
PETER KUSHNIR
Телефони: Крамниця: WA. 8890
Мешкання — KI. 9932
ПРОДАЄМО: годинники, перстені та інші ювелірні виробн.
НАПРАВЛЯЄМО: годинники всяких марок (європейські та інші)
та виконуємо всякі ювелірні роботи. (всі роботи гарантовані на рік)

УКРАЇНЦІ МІСТА МОНТРЕАЛЮ І ОКОЛИЦІ!
Не забувайте, що найкраще обслужить Вас своя
УКРАЇНЬКА КРАВЕЦЬКА РОБІТНЯ
—: під назвою :—
Nick's Tailor Shop
2007 WELLINGTON ST. PHONE: WI. 8013
Служимо Вам у кожній Вашій потребі; на замовлення виготовляємо з найкращих англійських матеріалів жіночі, й чоловічі убрання. Продаємо за готівку і на виплат. Тільки в нас доберете штани до свого убрання, як рівнож прасуємо, чистимо і поправляємо усякого рода одяг.
ЗА РОБОТУ ГАРАНТУЄМО!

УКРАЇНСЬКЕ ПОХОРОННЕ ЗАВЕДЕННЯ
КАРДИНАЛ І СИН
366 Bathurst St. Toronto, Ont.
Проти Шпіталью
Telephone: WA. 9954

70 ЛІТ ЧЕСНОЇ ОБСЛУГИ
Harry R. Ranks Co.
FUNERAL DIRECTORS
453 Queen St. W. — Toronto, Ont. Telephone: WA 5370
ВАСИЛЬ ЗАЛІЩУК — власник

Ідіть геть від нас!

В США вийшла з друку книжка советського літуня П. Пірогова п. н. „Чому я втік?“. Ії автор це один з двох літунів, що два роки тому втекли літаком з ССРСР та приземлилися в американській зоні Австрії. Товариш Пірогова, лейт. Барсов, після короткого побуту в США виявив бажання вернутися до Советського Союзу. Там у нього жінка і дитина, а крім цього він значно розчарувався російською еміграцією. Лейт. Пірогов був твердий і залишився та ще й написав окрему книжку, в якій описує свої переживання та причини своєї втечі з „раю“. В своїй книжці автор пише, що обидва „сталінські літуни“ довгий час перебували на території України. У 1947 році Пірогов опинився на території в Коломиї, яка стала для нього базою для втечі поза „залізну кутину“. Звідси теж його відомості про стан на Українських землях у рр. 1947 та 1948.

Тоді на західно — українських землях, згідно з книжкою Пірогова, безперервно діяла УПА. Буваючи в службових справах на Гуцульщині, в стрийському, долинському і миколаївському районах, Пірогов зустрічався з діями революційно — визвольного руху. Хоча він був старшиною літунства, то всежтаки його дуже часто призначали до кримінальних справ, завданням яких було відібрати збіжжя в селян та громити повстанські „банди“. Автор описує одну картину такого походу на село Іспас в Коломийському районі.

До учасників цієї експедиції промовив на спеціальному зібранні секретар міського комітету ВКП(б) в Коломиї:

„Вашим призначенням є село Іспас. Коли будете там, то мусите прийняти всі заходи для вашої безпеки. Переважаючи більшість населення там є ворожа до советської влади. МВД приділило до вашої розпоряджистості собак і вокив. Ви будете тісно співпрацювати з МВД та допомагати їм ловити „бандерівців“ — членів протисовєтського руху в Україні“.

Очевидно Пірогов, москаль, зацікавився повстанським рухом і по розі до Іспасу запитує шофера: —

„Чи це правда, що бандерівці роблять багато шкоди в Іспасі? Шофер відповів: — „Так, вони стріляють, і вбивають наших людей, якщо зловлять їх“.

В Іспасі Пірогов бачив, як група енкаведистів привела жінку в середніх літах. Вона відмовилася здавати збіжжя. Під час розшуків у її домі знайдено знімок чоловіків у військових одягах. Між ними була теж і ця ув'язнена жінка. Всі вони були частиною українського підпілля.

Пірогов описує страх, в якому постійно перебувають МВД-исти та всі місцеві комуністи. Їм постійно грозить загибель з рук „підпільних месників“. Тому комуністи живуть гуртками, „колхозним“ ладом, тримаючи під руками наготові велику кількість автоматів та іншої зброї. „З вищих команд приходять накази за наказами, щоб ми були добре озброєні та завжди на сторожі, але це не помагало. Кількість вбивств партійців і членів мвд постійно зростала. Кожного ранку ми знаходили на стінах міста листівки з закликами: „Ідіть геть звідси. Ми дамо собі раду й без вас...“

Багато разів у своїй книжці Пірогов підкреслює й ілюструє ворожість українського населення до советської окупаційної влади.

Не бракує в книжці теж і описів нелюдського знущання НКВД над ув'язненими членами українського визвольного руху. Ось напр. „Барсов розповідав мені, як НКВД знущається над людьми, щоб здобути від них признання. Він розповідав такий випадок: „Молодий лейтенант МВД розповів мені по п'яному, що змусив одну дівчину признатися до співпраці з „бандерівською бандою“, якої вона була кур'єркою. Він зловив її між Стриєм і Миколаєвом. Об'язавши шнурком її язика, він почав тягти його. Це була його власна вигадка — хвалився лейтенант... Він був здивований тим, що людський язик такий довгий...“ Однак дівчина і після того не говорила. Вона почала признаватися щойно тоді, коли він багато разів прип'ї її язика запаленою цигаркою...“

Пірогов висловлює між рядками

СПОРТ

СПОРТ В НЕДІЛЮ? — Знову про це? Та ж ця справа вже полагоджено!

Так могло б комусь здаватися, але на ділі є інакше. Громадяни Торонто в демократичному голосуванні висловилися за спорт у неділю. Але після цього, бідний спорт у неділю почав мандрівку від Анни до Каяфи. Дехто виступав під дверми різних установ, легіслатур та комісіонерів парків, де мандат мешканців Торонто не багатозначить. Про фесійна дружина „Мейпел Ліф“ скоро поладнала справу своїх змагань у неділю, але аматорські клуби довго мусять ждати на вирішення справи, а саме їх недільні змагання у відкритих змаганнях на своїх засіданнях прийняли „Соломонівське рішення“: дозволити на недільні змагання в тих парках, які є в округах, що отримали більшість голосів за спорт у неділю. Наслідок: три округи не мають спорту в неділю. Змагання можуть відбуватися в неділю в таких парках: Грінвуд, Майлс Стадлон, Рівердейл-схід, Вігров, Рівердейл-захід, Торонто острови, Белвудс, Бікфорд, Стенлі, Трінті, Вайловел, Гайпарк, Еглітон, Кітінг.

На початок добре і це.

ТВЕРДИНА СПОРТУ В НЕБЕЗПЕЦІ — Минулого тижня появилася в „Глоб енд Мейл“ повідомлення, що „Оквуд Стадлон“ є на продаж, тільки за 125 тисяч дол. Ми зраділи, бо надіялись, що місто купить цей стадіон і віддасть його до житку клубам, які не мусять платити 35 відсотків прибутку за винаєм. Це руйнувало фінансово і так убогі аматорські клуби. Однак наша радість скінчилася скоро, бо стадіон хочуть купити під будову... школи для дітей-калік. Очевидно треба радити, що буде нова школа, але чому якраз при такій рухливій вулиці, як СТ Клер? Чи діти не потребують спокою і чистого повітря? Здається, що „Борд оф Едукейшен“ над тим ще як слід не подумав, бо будувати школу для 200—300 дітей, і то в такому поганому місці, значить відібрати 2—3 тисячам дітей і молоді один багаторічний фізичний виховання, які внаслідок цього матимуть можливість стати кандидатами до тієї ж школи калік. А тимчасом на окраїнах Торонто стільки прекрасних місць на таку школу.

Думаємо, що обов'язком усіх шкіл і клубів, які користаються з „Оквуд Стадіону“, є допомогти през. Валленові у бою за втримання цього спортивного майдану для некомерційного спорту.

СТ „Св. ЮРІЙ“ — НЬО ЙОРК — КОШІВКОВИЙ ПЕРШУН УЛМ

Торонто — В суботу 22 квітня ц. р. після офіційного привітання наших чотирьох дружин коло Сіті Голл почалися півфінальні і фінальні розграти за першенство українців Америки і Сх. Канади в кошібці.

В першій грі Честер переміг у дошці цікавій грі свого конкурента Сеєрс 64:56. З черги до залу вбігають змагун найкраще зодягненої дружини турніру Росфорд, а за ними неспішно входять найбільш зодягнена дружина Нью Йорку. Більшість глядачів була переконана, що 12 (у 50 відсотках двометрових) росфордців рознесуть біду шістьку „Св. Юрія“. Але — ця шістька гідно носить ім'я свого великого покровителя Юрія-Переможця: росфордців переможено скромно, але певно у відношенні 58:56.

У фіналі Стовариства „Св. Юрій“ перемогло СТ „Честер“ (73:57) і здобуло першенство Української Ліги Молоді за чашу.

„БІЛІ“ — „СИНІ“ 1:1

Торонто — У зв'язку з приїздом „Манчестер Юнайтед“ до Торонто і змаганнями 10. 5. ц. р. з тією англійською командою управа „Національної Ліги“ вибрала 28 змагунів, з яких згодом зорганізують одну дружину — „Всі зірки Національної Ліги“.

В суботу 29 квітня ц. р. о год. 3-й відбулися змагання саме тих 28-ми гравців, що їх поділено на дві дружини: „Сині й Білі“, а власне кажучи — „Сині й Червоні“. Ваш звітодавець спізнився 3 хвилини. Тому й побачивши на майдані безладну гру та високі „свічки“, думав, що це кінець якогось „форматчу“. Однак 5 минут пізніше один глядач (з фаху поліцай, а в „цивільно“ суддя копаного м'яча (усвідомив Вашого звітодавця, що це грають „зірки“).

Гра провадилася переважно на середині майдану, бо залоги обох дружин були кращі, як напасники, і да-

лекими викопами посилали туди м'ячі. Підвортні ситуації витворювали тільки поодинокі випадки того чи іншого нападу. У 17-й хвилині змагун „Червоних“ Шевчук (СТ „Україна“) отримав м'яча, підпроваджує його під „шіснадцятку“, дає гарну подачу на карне поле, м'яч попадає середньому напасникові і оборонці „Синіх“ грубо фавлює, щоб перешкодити здобути 100% ворота. Суддя диктує карний коп. Глядачі нервово слідкують, вибікують стрілу. Свисток... Стріла... м'яч на яких два метри обминає ворота. Перша полугра кінчається 0:0.

В другій половині до команди „Синіх“ вставляють Горського, що його в англійських газетах подавали чомусь як гравця „Кенедієнс“, а не СТ „Україна“. Напад „Синіх“ починає дещо натискати на ворота „Червоних“, але без успіху. У 20-й хвилині „Сині“ використовують підвортне замішання і після трьох „добивань“ стріляють ворота. Дві хвилини пізніше „Сині“ вирівнюють. Стан 1:1 залишається до кінця.

Гра була назагал хаотична, на низькому poziomі, без продуманих акцій, хоча їх і важко ждати від змагунів, які вперше разом грають. Ви не отже не гравців, але організаторів. Тому й думаємо, що слабенько блеснітимуть ті „зірки“ під час матчу з „Манчестер“, який приїжджає після повного сезону і в найкращій кондиції, тоді як „зірки“ були тільки два чи три рази на грици.

„МЕНЧЕСТЕР ЮНАЙТЕД“ — приїжджає 10 травня ц. р. до Торонто на свій гостинний виступ. Це англійський „мандрівний клуб“, що до останнього часу провадив в англійській лізі та опинився на другому місці тільки з різницею 3 точок. Хто зорєнтований в англійському футболі, той знає, що між першун і клубом на десятому місці великої різниці немає. Збірна „Національної Ліги“ отже матиме твердий горіх 10. 5. о год. 7-й на „Виставовій площі“. Для характеристики „Манчестеру“ згадати б тільки, що його змагання стягають в середньому 50 тисяч публіки!

М. Велигорський

СИМУЛЬТАНТА Д-РА БОГАТИР-ЧУКА В МОНТРЕАЛІ

Монтреал — Монтреальська Шахова Ліга запросила нашого шахового майстра д-ра Федора Богатирчука розіграти симультанту в Монтреальському Шаховому Клубі.

Приїзд нашого мистця заповів англомовні та французькі часописи, переповідаючи коротко його життєпис та його успішні змагання з пізнішим світовим шаховим мистцем М. Ботвініком. Під час симультант в залі вивішено статтю д-ра Богатирчука, що її свого часу надрукував лондонський шаховий журнал „Чес“. В симультанті, що тривала від 3-ої до 7-ої години, брало участь 26 змагунів, серед яких були дуже добрі шахісти. Приглядався тим змаганням теперішній першун Канади Фокс, але не брав участі у грі.

Д-р Богатирчук виграв 23 партії, дві зремівував, а одну програв. Вислід у загальному дуже добрий, беручи до уваги перевтому нашого мистця подорожжю з Оттави, де він працює в університеті як рентгенолог.

М. Д.

ВИКУПИ ЦЕГОЛКУ НА КУПНО „ДОМУ ПРОСВІТИ“ І ТЕЖ ПОДБАЙ, ЩОБ ВСІ ТВОІ ЗНАЙОМІ ТАКІ ЦЕГОЛКИ ВИКУПИЛИ!

ЗАЯВА

Провід СТ „Україна“ стверджує з прикрістю, що закиди відносно діяльності СТ „Україна“, які появилися в тижневику „Наш Вік“ ч. 16 з дня 15. 4. 50 р. за анонімним підписом „Обсерватор“ не відповідають правді і як такі приносять незаслужену кривду нашому Т-ву та являються із загально-громадського становища шкідливими для всієї української справи.

Провід СТ „Україна“ вважає за вказане не відповідати на ці наскрізь необосновані закиди та за недовільно вдаватися в якунебудь дискусію в цій справі, а діяльність та осяги Т-ва залишає під осуд всього українського громадянства.

Вкінці провід СТ „Україна“ висказує жаль, що Редакція „Наш Вік“ не провіривши правдивості закидів — помістила їх в часописі.

Провід СТ „Україна“

15 березня ц. р. почав виходити в Нью Йорку новий гумористичний, багато ілюстрований журнал

„Л И С“

під редакцією відомого мистця ЕДВАРДА КОЗАКА

Журнал появляється два рази в місяць. Вже вийшло друком чотири числа. Ціна поодинокого числа 15 ц.

РІЧНА ПЕРЕДПЛАТА ДЛЯ КАНАДИ 3.00 АМЕР. ДОЛ.

Адреса: „THE FOX“, P. O. Box 394, Cooper Sta., New York 3, N. Y. — USA

ОДИНОКА УКРАЇНЬСЬКА МОЛОЧАРНЯ В ТОРОНТО
ROGERS DAIRY LTD.

ДОСТАВЛЯЄ: молоко, сметану, сир, масло і маслачку до хат
Замовляйте телефоном: JU. 7193
Говоріть по-українськи.

ПЕРШИЙ РАЗ У ТОРОНТО

Діти-танцюристи з Америки під проводом
ВАСИЛЯ АВРАМЕНКА

виступлять з українськими танками

В СУБОТУ, ДНЯ 6 ТРАВНЯ, 1950

В Гарборд Каліджіейт ДВА РАЗИ

в годині 2:30 пополудні й 8-й вечером

Виступати муть українські діти з міста Дітройту від 2 літ вгору

Підчас вистав Василь Авраменко особисто розкаже про

ЮВІЛЕЙНЕ ТАНКОВЕ СВЯТО

Українці Торонто й околиці! Явіться масово самі й запросіть своїх приятелів і знайомих!

Всіх, що хотіли би навчитися українського танку, проситься звертатися на тимчасову адресу: В. Авраменко, 666 Бетирст вул. телефон KE 2401. Рівнож слідкуйте за оголошеннями в пресі.

Office: WAverley 9228

ХОЧЕТЕ КУПИТИ НАЙКРАЩУ КУХНЮ, ЧИ ХОЛОДИЛЬНИК?

КУПІТЬ СОБІ: МОФГАТ

Питайте за електричним приладдям і честерфільдами! Дзвоніть за нашим автот і ми Вас привеземо та відвеземо, коли Ви хочете бачити наші товари!

ПАМ'ЯТАЙТЕ:

G. Luke's Electrical Appliance Co

електричні і газові печі, холодильники, пральні, печі
Moffatt, електричні мітли, радіа, честерфільди, піаніна
A. Gurrin & Sons піаніно акордіони Говоримо по-українськи.
797-799 DUNDAS ST. W. TORONTO, ONT.

УВАГА!

МОНТРЕАЛ!

УВАГА!

Чи Ви знаєте, що в єдиному українському склепі (тепер поширеному)

THE POINT LADIES WEAR

1322 CENTRE ST. — Tel.: Wt. 3491

Ви дістанете по найнижчих цінах та на догляді сплати всякого рода жіночий одяг і білизну. Рівночасно може те його в нас поправити.

Кожної п'ятниці і суботи склеп відчинений до 10 год. вечора.

Доїзд трамваем ч. 2.

МИХАЙЛО БАБ'ЯК — Власник

ХОЧЕТЕ СЛУХАТИ ЕВРОПУ? — заходіть до української фірми

„KOSMOS“-Radio-Television Co

344 BATHURST ST.

Tel. PL 4414

де по уміркованих цінах купите короткохвильові радіоприймачі „PHILIPS“, „P. Y. E.“ — „ADMIRAL“

Направляємо всякі апарати, переробляємо європейські радіоприймачі

УВАГА!

НОВОПРИБУЛІ

УВАГА!

Чи маєте вже великий підручник АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ Юрія Луцького??

НОВЕ ВИДАННЯ!

262 сторінок

Ціна 2.50 дол.

Продається в усіх книгарнях.

THOMAS ALLEN LTD

TORONTO, ONT.

ЖІНОЧА КРАВЕЦЬКА РОБІТНЯ

під проводом учительки краєцтва
ІВАННИ ДИЦЬО-МЕЛЬНИК

виконує жіночі сукні після найновіших узорів, з усіма прикрасами, як ручна робота кораликами, мережки, гапті. Замовлення виконується ФАХОВО, СОЛІДНО, НА ЧАС. Роботу приймається: в понеділок, в середу й в суботу, від години 5-8 вечером.

TORONTO. 56 STEWART ST.

Tel.: PL 3907

(перша вулиця на полудне, на ліво за Кінг-Бетирст)

НАЙЛІПША матеріальна забезпечка, це — поплатний фак. Без лічньої помочі вивчіть краєцтво з книжки І. Білана „КРАВЕЦЬКИЙ КУРС МУЖЕСЬКОГО КРОЮ І ШИТТЯ“ з рис., формами і описом крою системи „Міністер“. \$1.30 з пересилкою. Замовлення з грошми слати до:
I. BILAN, 453 Logan Ave., Winnipeg, Man.

ОДИНОКА УКРАЇНЬСЬКА АПТЕКА

Виготовляємо ліки за рецептами, даємо поради і вказівки

A. ГНАТИШИН — аптекар
BATHURST MEDICAL BUILDING
312 Bathurst Tel. AD 6375

АНТІН БОЙКО

спеціаліст масажист, робить масажі на зазначені недуги, біль, крижний, омбоги, параліж і т. п.

Години прийняття: 9—12 і 2—7.

707 SPADINA AVE недалеко Bloor St. Tel.: RA 0076

„ГОМІН УКРАЇНИ“ — ТИЖНЕ ВИК. Видає Видавничу Спілку „Гомін України“. Редагує коле

УМОВИ ПЕРЕДПЛАТИ:

SUBSCRIPTION RATES:

в Канаді і США:
Закордоном:
Canada & USA:
Foreign Rates:

На рік	\$3.00
На рік	\$3.50
One year	\$3.00
One year	\$3.50

На рік	\$1.75
На рік	\$2.00
Six months	\$1.75
Six months	\$2.00

Редакція не звертає надісланих рукописів та застерігає собі право скорочувати і справляти надіслані матеріали. За оголошення ні редакція, ні адміністрація не відповідають